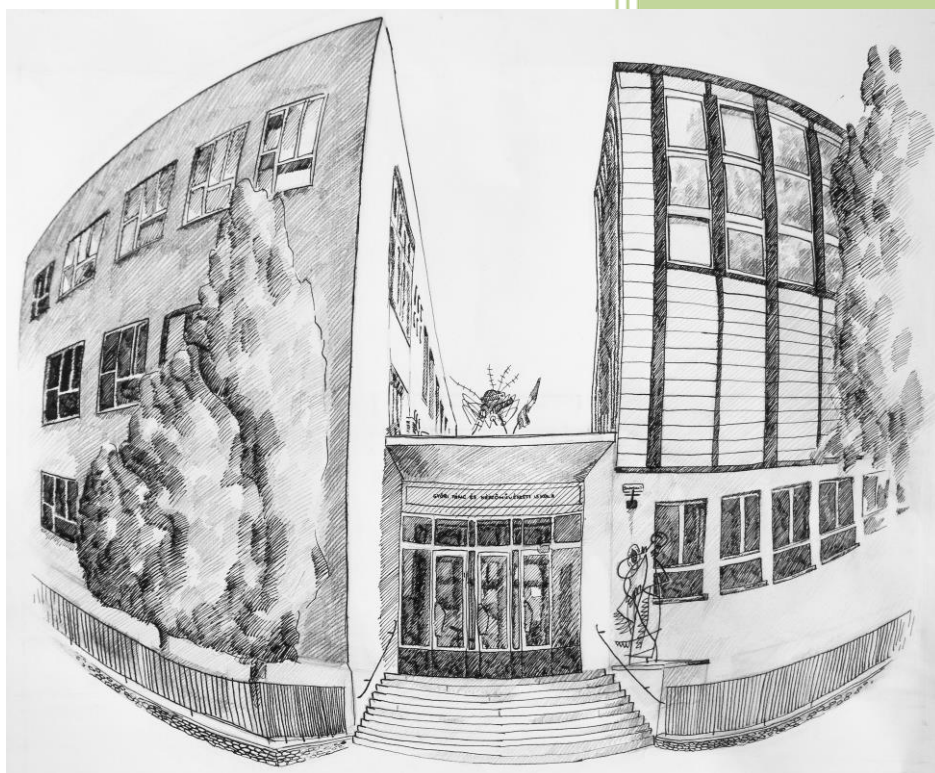

2017

Pedagógiai program

Győri Tánc- és
Képzőművészeti Általános
Iskola, Szakgimnázium és
Kollégium

Tartalom

Intézményi adatok	4
1. Az iskola nevelési programja	10
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai..	13
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	34
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	37
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	39
Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek	49
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	61
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	61
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	65
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	76
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai	76
2. Az intézmény helyi tanterve	76
2.1 A választott kerettanterv megnevezése	80
2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám.....	86
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	86
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	87
2.5 Mindennapos testnevelés	93
2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	94
2.7 Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése	95
Angol nyelv.....	100
Német nyelv	102
2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	110
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	111
2.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	112
2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek...	113

2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	114
2.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei.....	119
A környezeti nevelés színterei iskolánkban.....	122
2.14. Gyermek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	129
2.15 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	133
Jutalmazások	138
3. Szakmai program	

Intézményi adatok

Név: Győri Tánc- és Képzőművészeti Általános Iskola, Szakgimnázium és Kollégium

Székhely: 9023 Győr, Szabolcska M. u. 5-6.

Fenntartó: Győri Tankerületi Központ

Alapítás éve: 2000

Alaptevékenység: többcélú nevelési- oktatási intézmény:

- általános iskolai oktatás-nevelés
- szakgimnáziumi oktatás-nevelés
- táncos II.(klasszikus balett táncos) (OKJ 54 212 09)
- táncos II. (kortárs modern táncos) (OKJ 54 212 09)
- grafikus (OKJ 54 211 04)
- szobrász (OKJ 54 211 07)
- festő (OKJ 54 211 03)

Diákotthoni, kollégiumi szálláshelynyújtás

Legitimációs lap

Az intézmény pedagógiai programjának tartalmát megismertem, véleményem kifejtésére módot kaptam, az abban foglaltakkal egyetértek.

szülői szervezet képviselője

Legitimációs lap

Az intézmény pedagógiai programjának tartalmát megismertem, véleményem kifejtésére módot kaptam, az abban foglaltakkal egyetértek.

diákönkormányzat képviselője

Legitimációs lap

Az intézmény pedagógiai programjának tartalmát megismertem, véleményem kifejtésére módot kaptam, az abban foglaltakkal egyetértek.

nevelőtestület képviselője

közalkalmazotti tanács képviselője

szakszervezet képviselője

„Tehetség tudás nélkül, vagy tudás tehetség nélkül senkit sem tehet tökéletes művésszé...”

/Vitonvius/

„Egy művész, aki gondolkodik is, kétszer annyit ér.”

/Lessing/

A Győri Tánc- és Képzőművészeti Általános Iskola, Szakközépiskola és Kollégium helye, szerepe a város kulturális életében

Bizton állíthatjuk, hogy intézményünk üde színfoltja Győr Megyei Jogú Város iskolai közösségének. Egyediségéből és specialitásából fakad mindez.

Iskolánk aktív részese a város kulturális életének.

A teljesség igénye nélkül gondoljunk itt a Karácsonyváro előadásokra, amelyekben már évek óta örömet leli az érdeklődő közönség, valamint a végzős növendékek színpadi bemutatójára, mely méltán örvend nagy érdeklődésnek. Gyermek szereplői és utánpótlása vagyunk a Győri Balettnek.

Képzőművészeti tanszakunk is lépten-nyomon „kirukkol” valami maradandóval. A „Rénszarvas-szán” mára már emblematisztikus figurájává vált a győri adventi időszaknak, valamint szabadtéri szoborral is leptük már meg a várost. A megyei kórház gyermekosztályának falait is mi tettük kedvesebbé az ott kényszerűségből tartózkodó gyerekeknek, de festettünk már aluljárót, óriás plakátot, vagy díszítettünk óvodát is.

Iskolánk számos olyan városi, országos rendezvényen vett részt, ahol a képzőművész diákjaink dekoráltak, táncművész diákjaink pedig előadtak.

Iskolánk múltja ugyan még csak alig több mint három évtizedes, de annál jelentősebb. Azon munkálkodunk feladatukat kiválóan megoldó, problémák iránt nyitott és érzékeny kollégáinkkal, hogy tehetséges, szakmailag elkötelezett diákjainkkal karöltve az eddig elért eredményeinket fokozzuk, és igazi gyöngyszemévé válhassunk városunknak, régióknak.

Iskolánk feladata, küldetése

Elsődleges feladatunk az alpműveltség biztosítása a közismereti oktatás keretében, valamint művészeteket szerető, értő és művelő fiatalok nevelése a szakképzésben.

Kiemelt gondot fordítunk az egyéni foglalkozásokra, munkánk része a tehetségek gondozása, az egyedi bánásmód kialakítása a tanítványokkal szemben. Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelést igénylő tanulóakra.

Fontos küldetésünk a gyermeki kreativitás kibontakoztatása, az ember alkotó hajlandóságának művészi szintre emelése.

Széles körű tapasztalatainkat pedagógiai programunknak megfelelően a gyerekek életkori sajátosságaihoz igazodva adjuk át.

Az általunk biztosított tantárgyak nyújtotta tudás olyan „széles meder”, amelyben lehetővé válik a hozzánk beiratkozott növendékek testi, szellemi és lelki nevelése.

A tánc rendszerességre szoktat. Mindennapi találkozás önmagukkal. A rend, a higiénia, a külső megjelenés, az egészséges táplálkozás belső igényét alakítja ki. A testtudat, a testkontroll, a külső és belső önfegyelem, az indulatok kordában tartása folyamatos feladat. Kialakul a szakmai alázat, a javító szándék elfogadása, a passzív követés és aktív iránymutatás képessége, a másik ember közelségének tolerálása, a harmonikus illeszkedés, az egymásra figyelés. Feladatunk nemcsak technikai tökéletességgel bíró művészek képzése, hanem olyan magas szintű kultúrával rendelkező egyéniségek formálása, akik érzékeny nyitottsággal néznek a világra.

Amíg a tánc a pillanat művészete, addig a képzőművészeti alkotás örökre megmarad. Csodálattal tekintünk azokra a művekre, amelyek kiállják az idő próbáját.

Festő, grafikus, szobrász tanszakunkon a technikai tudás tárházával ismertetjük meg tanulóinkat, hogy azok felhasználásával megtalálják saját útjukat, s tartalmat tudjanak adni művészi kifejezőerejüknek. Lehetőséget biztosítunk a bennük rejtőzködő tehetség sokirányú megmunkálására.

Az egyéni feladatok közösségben való megoldása lehetővé teszi az egymás iránti tisztelet kialakulását. Azt a tudást ismerjük el, amely őszinte, szeretetteljes felelősségérzetben gyökerezik. Hiszünk az egyén és a közösség egymást formáló kölcsönösségében.

Szociális problémák nem lehetnek gátjai az érvényesülésnek. Érdem a tudás.

Biztosítjuk a szükséges szakmai feltételeket, és egyéb kulturális programokról is gondoskodunk.

Közvetlen kapcsolattartás útján – a minőségbiztosítás irányelvei mentén – próbálunk megfelelni a felmerülő szülői, fenntartói elvárásoknak. Nem feltétlenül kiszolgálni, szolgáltatni, hanem szolgálni szeretnénk. Hibáinkat korrigáljuk, és folyamatos fejlődésre törekszünk. Olyan iskolát kívánunk teremteni, ahová szeretnek járni a gyerekek, ahol jól érzik magukat.

1. Az iskola nevelési programja

Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert. Minden tudás, amely mögött nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz. A XX. század történelme

számos esetben példázza, az erkölcsileg kontrollálatlan tudomány milyen súlyos pusztításokra képes. Ezért minden tudást megfelelő erkölcsi háttérrel kell átadni. Nem szabad elfelejteni, s a fiataloknak is meg kell tanulniuk, hogy az érettségi, a diploma, a nyelvvizsga-bizonyítvány nem végcél, hanem eszköz, amely ahhoz szükséges, hogy küldetésünket megvalósítsuk. A művészetre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább az életünkkel, ahogyan a hétköznapiakon viselkedünk és gondolkodunk. A gyermek azt az életstílust sajátítja el, amit a közvetlen környezetében lát (otthon a szülőktől, az iskolában a tanároktól).

Ahogy a növendék fácskát óvjuk a vihartól, ugyanúgy kell óvni gyermekeinket a romboló tapasztalatoktól. Kellenek az ésszerű korlátok (házirend, napirend), amelyek kordában tartják, és egyben védik őt. Biztonságos, szerető légkörben kell felnőnie, nem szabad lerombolni benne a jóba és szépbe vetett bizalmát, a játékos kedvét, és azt a képességét, hogy tud csodálkozni. Mindezt az iskola csak a szülőkkel teljes összhangban tudja elérni. A diákokat rá kell szoktatnunk a rendezett, fegyelmezett életre, illetve arra, hogy tetteiknek következményei vannak. Ha a fiatal nem tanul meg uralkodni szenvedélyein, érzelmein, vágyain, lelki életében ki lesz szolgáltatva az élmények, érzelmek sűrű váltakozásának. A nevelő számára nehéz és pillanatnyilag hálátlannak tűnő feladat rászorítani diákjait az önfegyelemre, de tudnunk kell, hogy mulasztásunkkal súlyosan ártanánk a ránk bízott fiataloknak. Otthon és az iskolában beépülő korlátok által tanulhatják meg azt, amire oly nagy szükségük lesz az életben, s aminek hiánya később jótételező következményekkel járhat.

„A cselekvés iránti szeretetben élni és a másik akaratát megértve őt élni hagyni, ez a szabad ember alapelve.” (Steiner)

Művészetpedagógiánknak a megismerés, a tudásszerzés, a személyiség- és közösségfejlesztés, valamint a művészi szabadság kérdése fontos részévé válik. A klasszikus balett örök értékei, a modern tánc kreativitást serkentő elemei mellett az erős akarat, a küzdelem az alkotó munka szépségével párosul. A képzőművészet a klasszikus hozzáállástól indulva a hétköznapiaságból kiugró teljesítményekre serkenti a diákokat, hogy az utat bejárva, fokozatosan felépítsék saját személyiségüket, amellyel szolgálják majd nagyobb közösségünket.

Jogszábeli háttér

- A közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet
- 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet
- A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 23/2004. (VIII. 27.) OM rendelet
- A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény

1. Nevelési program

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk, a Győri Tánc- és Képzőművészeti Iskola egy 12/13 évfolyamos iskola, amely alapvetően kétprofilú, egyrészt a táncművészetre, másrészt a képzőművészetre specializálódott. Általános iskola 1-4. évfolyamán szakmai előkészítő alapozás folyik, az elmúlt években iskolaotthonos formában a 2013/2014-es tanévtől kezdődően egész napos iskolai nevelés-oktatás keretében. A kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat (a táncművészeti tagozatra történő felkészítés) a délelőtti és délutáni időszakokra egyenletesen szétosztva, egymást váltva a tanulók arányos terhelését figyelembe véve alakítottuk ki. Biztosítjuk a segítségnyújtást a házi feladat elkészítéséhez. Ellátjuk a felzárkóztatással és tehetséggondozással kapcsolatos feladatokat, többlet pedagógiai támogatást nyújtunk azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyaggal értelmezési problémájával küzdenek.

Intézményünkben egész napos iskolaszervezési forma működik az alsó tagozaton. A tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakban egyenletesen szétosztva szervezzük meg. A tanórák és foglalkozások 16 óráig tartanak, utána 16.45-ig ügyelet van.

Egész napos iskola nevelési-oktatási programja 1-4. évfolyam

Tanórai tevékenységre rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Tanulásmódszertani segítségnyújtást célzó fejlesztések	5	5	10	10
Regenerálódást, feltöltődést segítő tevékenységek	10	10	5	5
Érdeklődési körnek megfelelő	4	4	4	2

fejlesztés				
A közösségi élet fejlesztése	1	1	1	1
Egésznapos iskolai időkeret	45	45	45	45

Csak a tanórai tevékenység és az egésznapos iskolai időkeret stabil. A foglalkozások tervezése az osztályban tanítók feladata. A heti időkeret és a tartalom rugalmasan változtatható a próbaidőszak, a tanulók igénye és az osztályban tanító pedagógusok felkészültsége, érdeklődési köre alapján.

A foglalkozások szervezésének elvei:

- segítsék és egészítsék ki a tanórákat,
- bővítsék a differenciált képességfejlesztést,
- segítsék a közösségépítést,
- az oktató- nevelő munka szerves részét képezzék,
- járuljanak hozzá a pedagógiai programban leírtak megvalósulásához.

Tanórán kívüli tevékenységek

1.Tanulásmódszertani segítségnyújtást célzó fejlesztések /heti 5-5-10-10/

- önálló tanulás /1-4. évfolyamon napi 1, amit mi hagyományainknak megfelelően nevezünk így./
- felzárkóztatás
- differenciált fejlesztés
- tehetséggondozás- versenyfelkészítés

2.Regerálódást, feltöltődést segítő tevékenységek /heti 10-10-5-5/

- étkezés és szabad idő /napi 1/
- szabad játék levegőn
- irányított játék

3.Érdeklődési körnek megfelelő fejlesztés/ heti 4-4-4-2/

- irodalommal, nyelvvel kapcsolatos tevékenységek

- drámajáték
- sakk
- manipulációs tevékenységek /gyöngy, fonal, origami, szerelés stb
- ÖKO iskolai programok
- sportjátékok

4. A közösségi élet fejlesztése /heti 1-1-1-1/

- heti értékelés
- megemlékezések
- ünnepélyek

Ötlettár / ajánlott témák és órakeret/:

1.osztály

Iskolás vagyok 6	Változnak az évszakok – Ősz 6	Népi táncos játékok I. – Civakodó 5	Népi mesterségek I. 5
Víz I. 6	Iskola–kószolgtató 6	Első napom az iskolában 5	Játékos nyelv– és beszédfejlesztés 5
Gyümölcsnap 5	Én elmentem a vásárba 5	A szabadidő hasznos eltöltése osztálykeretben 5	Karácsonyi mesevilág 5
Jókedvű ünnepek 5	Vidám ünnepek I. 5	Figyeld a szabályt! 5	Hol áll a fejem? 5
Ismerkedjünk! 5	Ki vagyok én? 5	Mozdulj! Játékos mozgásfejlesztés 5	Óvodából iskolába 5
Rakjuk össze! 5	Szóvarázs 5	Közlekedj okosan! 6	Kölyökatlétika 5
Minden rosszban	Berettyó parti	Irány a könyvtár!	Hull a pelyhes fehér

van valami jó 7	hagyományok 8	5	hó... 9
Szép karácsony immár eljő... 5	Hívogat az iskola 5	Az emberi test, a mozgás öröme5	Étkezzünk egészségesen, készítsünk uzsonnát! 7
Szuper kukák a gyűjtőszigeteken 9	Adj lehetőséget nekem is! 18	Áprilisi híres neves napok 4	Májusi neves napok 4
„TAVASZI ZSONGÁS” 6	„TERÜLJ, TERÜLJ ASZTALKÁM” 6	Iskolanyitogató tábor leendő elsősöknek 9	

1. és 2. évfolyam

Anyám, édesanyám I. 6	Hol vagy energia? I. 5	Bábozz velünk! I. 6	Dráma I. 6
"Tisza mellett, hazám földjén..." 5	Ébred a természet! 5	Olvasd és értelmezd! A "b" és "d" betű gyakorlása	A "b" és "d" differenciáló gyakorló sora
Lecke a barátságról 7	Angyalszárnyak suhogása idején 5	Szent Mihály napi kalandtúra 7	Mindenki másképp egyforma II. 6

2. évfolyam

Változnak az évszakok – Tél 6	Népi táncos játékok II. – Bújj, bújj zöldág 6	Népi mesterségek II. 5	Víz II. 6
Játékos nyelv- és beszédfejlesztés 5	Játék az anyaggal 5	"Ökomóka" – Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás gyerekeknek 5	Téli barangolás a zene világában 5

Gyümölcsnap 6	Évszakok / Itt van az ősz, itt van újra 5	Jókedvű ünnepek: Busójárás 5	Vidám ünnepek II. 5
Gyöngy ékcsillagok 6	Nyitott szemmel az ősz erdőben 5	Ősz csodái 6	Fogjunk össze! 5
Hangold át! 5	Hangold össze! 5	Játsszunk együtt! 5	Mutasd és csináld! 5
Nem vagyok egyedül 5	Tanulj játszva! 5	Törd a fejed! 5	Táplálkozz egészségesen! 6
Testünk működése 6	Papírvarázs 6	Hol volt, hol nem volt 8	Engedelmes légy! 5
Papírmánia 5	Lenn a délibábos Hortobágyon 14	Életmód és egészség 8	Nagyszüleink gyermekkora 18
Más népek szokásai 12	Mostan színes tintákról álmodom... 4	Játékország – csodaország 4	Főzőcske, de okosan! 4
Szó-játék 3	Februári neves napok 4	Örüljünk a napfénynek! Nevetős, mosolygós április 4	Májusi neves napok: Felkel a jókor reggel, útnak indul fényes kedvvel 4
„SZENT GERGELYNEK JELES NAPJÁN...” 7	„PÜNKÖSDÖLÉS” 6	ÁLLATI JÓ A TANYÁN! 6	„MESERÉT” 7
A víz 6	Az állatok világnapja 6	Hurrá, itt a tél! 5	Zúzmarás tél! – „De szeretek én várni veled!” 5
Tavasztündér 6	A vadalma története 5		

3. évfolyam

Három Matyi 6	Történetről történetre Móra nyomában 6	Betűcirkusz 6	Időjós állatok IV/2. Szorgos hangyák 5
Időjós állatok IV/3. Kalandozás a vízparton(Békák és más élőlények) 6	Kísérletezzünk! 3	Mindenki másképp egyforma III. 6	Változnak az évszakok – Tavasz 6
Népi mesterségek III. 6	Víz III.6	Népi táncos játékok III. – Gyertek fiúk lovazni! 6	Év eleji nyelv– és beszédfejlesztés, 3. osztály 5
Rajzolj, színezz, alkoss! 6	Mindennapi életünk, 3. évfolyam 6	A turul nyomában 6	Téli zene – számok (A matematikai gondolkodás fejlesztése zenei feladatokkal) 5
Jókedvű ünnepek: Kiszebáb 5	Vidám ünnepek III. 5	Halhatatlan lélek 6	Fogyatékosok világnapja 6
Gyöngyállatok 6	Tudni illik, hogy mi illik 6	Én, te, mi 5	Kapcsolj! 5
Kész–ész 5	Mit szólsz hozzá? 5	Számos fogó 5	Társ vagy ellenfél? 5
Tegyél hozzá! 5	Biztonságban kétkeréken 5	Farsangi hagyományok 7	A tisztaság fél egészség! 7
Misi Mókus kalandjai 5	Varázslatok egy témára 8	Kádár vitéz története 7	Madarat tolláról, embert barátjáról 7
Itt a farsang áll a bál... 12	Utazás meseországba 7	Mátyás király udvarában jártam	Mátyás király udvarában jártam

		II/1. 6	II/2. 6
Varázsceruza 4	„SZENT MIHÁLY LOVA DERES, BEHOZZA A TELET” 5	„Ki vagyok én?” 6	Bábozz velünk! II. 5
Dráma II. 5	Olimpia 6	A Föld világnapja 6	Madarak és fák napja 6
W. A. Mozart: A varázsfuvola 6	A Föld, és értékes kincse - a víz! 6	A macska kilenc élete 6	Csapjunk a lovak közé 7
Időjós állatok IV/1. Brumm-brumm Brúnó 5	Időjós állatok IV/4. Eresz alól fecskefia... 6	Csukás István: Süsü a sárkány 7	Időjós állatok V. A kisvakond nyomában 6
Kutyamánia 5	Lovas Nemzet 6	A rókák szabad népe (Fekete István: Vuk) 6	

4. évfolyam

Év eleji nyelv- és beszédfejlesztés, 4. osztály 5	„MESTERSÉGEM CÍMERE...” 12	„Magyar vagyok, magyarnak születtem.” 12	A közös munkához kapcsolódó népszokások 12
Hol vagy energia? II. 6	Mindenki másképp egyforma IV. 6	Változnak az évszakok – Nyár 6	Népi mesterségek IV. 6
Víz IV. 6	Népi táncos játékok IV. – Kalocsai gyermeklakodalmas 6	Többet ésszel, mint erővel 5	
Mindennapi életünk, 4. évfolyam 6	Önismeret, személyiség-, közösség-, kreativitásfejlesztés 6	Vizek birodalma 6	Szivacskezilabda 5
A mi karácsonyunk	Jókedvű ünnepek:	Vidám ünnepek IV.	Gyöngyékszerek

5	Lakodalom 5	6	6
Csokoládé 6	Legyen a zene mindenkié 6	Olimpia 1. 6	Olimpia 2. 6
Játékvár-játszóház 6	Agytorna 5	Egymáshoz tartozunk 5	Együtt egymással 5
Fogd meg! 5	Fuss, labdázz, versenyezz! 5	Játsszuk le! 5	Nyelvelő 5
Tudod-e? 5	Húsvéti hagyományok 6	Mozdulj! 6	Anyá csak egy van 6
Készítsünk akváriumot! 5	Békében vagy haragban? 5	Ilyenek vagyunk 5	Legyél a környezeted barátja 7
Csillagszemű juhász "viszontagságai" 5	A számok bűvöletében I. 5	A számok bűvöletében II. 5	Szárnyas vadászok 6
Tüskevár 6	Ébredő természet 5	Vándorúton (Fekete István: Kele) 6	Nagyjaink üzenete 6

5-8. évfolyamon párhuzamos művészeti képzés keretében heti 40 órában a testnevelés órák és a szabad sáv kihasználásával táncos szakképzést folytatunk. A speciális képzéshez illeszkedően a tanulók közismereti tanulmányi munkájának segítése érdekében tanulószobát működtetünk. Középiskolánkban érettségire és művészeti szakmai vizsgára készítjük fel tanulóinkat.

Táncművészeti tanszak

Az iskola táncművészeti tanszakán professzionális klasszikus balett táncos, valamint kortárs- modern táncos képzés folyik (1-4. évfolyam előkészítő, 5-12. évfolyam klasszikus balett szakképzés, 9-13. évfolyam kortárs-, modern szakképzés). Magas óraszámban klasszikus balettot tanulnak a diákok, amely modern balett tanításával egészül ki.

Fejlődésüknek megfelelően vesznek részt klasszikus balett, spicc, pas de deux, repertoire, néptánc, történelmi társastánc, társastánc, modern tánc: Graham, Horton, tradicionális Limón, kortárs Limón, jazz (Mattox), art jazz; képességfejlesztés, kreatív technikák, improvizáció, kontakt improvizáció, partnering, lifting, zenetörténet, tánc történet, táncműelemzés, anatómia tanulásban.

A sikeres érettségi- és képesítővizsga, valamint a vizsgakoncert után táncos II. (Klasszikus balett táncos valamint Kortárs-, modern táncos) szakképesítést kapnak a diákok.

Táncos - klasszikus balett táncos

A klasszikus balett táncos egyetemes műveltséggel, az akadémikus balett magas fokú tánctechnikai tudásával rendelkezik, valamint előadó-művészeti képessége birtokában színpadi szóló vagy kartáncosi feladatok ellátására képes hivatásos művész.

Táncos – kortárs-, modern-táncos

A kortárs, modern táncos olyan egyetemes műveltséggel, magas fokú mozgáskultúrával, technikai tudással és előadói képességgel rendelkező művész, aki alkalmas színpadi szóló vagy kartáncosi feladatok előadására, ismeri a XX. században megjelenő és önálló műfajként kiteljesedő tánc formanyelveit.

Képzőművészeti tanszak

A képzőművészeti tanszakon az 5 éves képzés a lényeglátásra, a mesterségbeli tudás megtanítására, a klasszikus képző- és iparművészeti képzés alapozására, képzőművészeti továbbtanulásra, illetve grafika, szobrász, festő szakági felkészítésre vállalkozik. A diákok főbb szakmai alaptárgyai a művészeti rajz, festés, mintázás, ábrázoló geometria, fotó, tipográfia, művészettörténet, népművészet.

Festő

A festő olyan vizuális, művészeti alapképzettséggel, rajzi festészeti ismeretekkel rendelkező szakember, aki a festészet különböző területein (táblakép, murális feladatok) esztétikai, szakmai feladatokat lát el.

Az előzetesen felmért, megbeszélte követelmények és elgondolások rögzítése után elkészíti a szakmai feladatok tervvázlatait, majd ezeket széleskörű esztétikai és technikai ismeretek birtokában kivitelezzi, a múlt hagyományainak, a kor vizuális nyelvezetének figyelembe vételével alkalmazza a szükséges elméleti és szakmai ismereteket.

Grafikus

Az alkalmazott grafikus olyan vizuális és rajzi kultúrával rendelkező szakember, aki a grafika különböző szakterületein esztétikai és szakmai feladatok igényes megoldására alkalmas. Képes az előzetesen megbeszélt követelmények, elképzelések rögzítése után önállóan elkészíteni a szakmai feladatok tervvázlatait, azok variációit, majd kivitelezni a kész munkát, birtokolva és alkalmazva a szükséges elméleti és szakmai ismereteket.

Szobrász

A szobrász olyan vizuális képzettséggel, rajzi, plasztikai gyakorlattal és ismeretekkel rendelkező szakember, aki képes a szobrászat területén önállóan, kreativitással megoldani szakmai és esztétikai feladatokat.

A szobrászatban használatos anyagokból (anyag, kő, fa, fém, gipsz, műanyagok) megmintáz (kifarag, vés, domborít) ornamentális (díszítő jellegű) formákat és figurális plasztikai ábrázolásokat. A plasztikai feladatok megmintázása előtt elkészíti rajzban a terveket, vázlatokat, a feladattól függően pozitív-negatív, illetve sokszorosító formákat, eljárásokat használ. A plasztikákat, formákat kézi műveletekkel készíti el, de alkalmaz különféle gépi eljárásokat is.

Iskolánk nevelő- oktató munkáját az alábbi alapelvek hatják át:

- gyermekközpontúság, vagyis annak folyamatos mérlegelése, hogy mi szolgálja leginkább a gyermekek, tanulók javát
- képesség szerinti fejlesztés
- klasszikus értékközvetítés a műveltség és az erkölcs területén, azaz olyan biztos ismeret- és értékrendszer kialakítására törekszünk, amelyre a felnövekvő tanítványok nyugodtan építhetik saját értékszemléletüket
- a kultúra iránti igény erősítése
- egészséges életmódra nevelés
- harmonikus személyiségfejlesztés
- önmagunk és mások munkájának megbecsülése
- önművelés igényének kialakítása
- az alsó tagozaton folyó komplex művészeti nevelés-oktatás programjának célja: óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, alapkészségek megerősítése, egyéni differenciális

lehetőségének megteremtése, felzárkóztatás, tehetséggondozás (kreativitás, problémamegoldás, önkifejezés, önismeret és társas kultúra)

Iskolánk legfőbb célja, hogy a város, a térség szellemi- művészeti erőforrásainak koncentrálásával és mobilizálásával az ifjú tehetségek fejlesztését, az ifjakban rejlő lehetőségek kibontakoztatását szolgálja speciálisan a táncművészet és a képzőművészet terén.

A táncművészeti képzés legfőbb célja:

- a táncművészet megismertetése, megszerettetése
- a táncművészetet értő, élvezni tudó közönség nevelése
- a tánc kultúrájának és művészetének terjesztése
- a táncművészet értékeinek megőrzése és átörökítése
- a technikai tudás, művészi előadásmód iránti igény kialakítása
- hivatásos táncos, táncművész képzése

A képzőművészeti képzés legfőbb célja:

- a lényeglátás, a mesterségbeli tudás megtanítása
- a klasszikus képző- és iparművészeti képzés megalapozása
- felkészítés a továbbtanulásra – grafika, szobrász, textilműves, festő szakon

Mindezekon túl célunk, hogy segítsük diákjainkat művelt emberekké, szabad és gazdag személyiségekké, felelős polgárokká, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válni, olyan ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, biztos tudással kell rendelkezniük, amelyek képessé teszik őket akár végzettségüknek megfelelő munkába állásra, akár továbbtanulásra.

Tudjuk, hogy célkitűzéseink magas követelményeket támasztanak tanárnak és diáknak egyaránt. Tudjuk, hogy ezen célok elérése nem könnyű feladat. De hisszük azt, hogy a város, a régió, az ország, sőt a környező országok ifjú tehetségei, akik iskolánkat választják, kollégáink szakmai hozzáértésével, tudásával karöltve mindent megtesznek a nemes célok elérése érdekében és ezáltal gyermekkori álmaik válhatnak valóra.

A célok szellemében nevelő- oktató munkánk legfőbb feladatait az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- segítsük a tehetség kibontakoztatását és fejlesztését speciálisan a táncművészet, a képző- és iparművészet terén,
- alapozzuk meg diákjaink általános műveltségét, adjunk biztos tudást a „kezükbé”,
- készítsük fel őket az érettségi ill. szakmai vizsgára,
- készítsük fel diákjainkat a továbbtanulásra,
- tudatosítsuk bennük a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket,
- jellemüket formálva segítsük elő harmonikus személyiségük kialakulását, alkotó emberré válásukat.

Az oktató-nevelő munkánk során a nevelés eljárásai, eszközei valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos elemei, tényezői; a nevelés módszereit hozzá kell igazítani a célokhoz. Azokat kell kiválasztani, amelyek igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességéhez, valamint igazodnak a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez, vezetői stílusához, annak követelményeihez és tartalmához, a mindenkori szituációkhoz igazodnak. Továbbá, mivel nincs teljesen egyforma két szituáció, két egyforma gyerek, két egyforma pedagógus, úgy kell megválasztani a módszereket, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé. Az előzőekből következik, hogy szinte minden nevelési szituációt más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldunk meg.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Minden egyes ember meg nem ismételhető, senki mással nem helyettesíthető személy kijár az embernek, a gyermeknek, hogy mindent megtegyünk azért, hogy adottságai optimálisan fejlődjenek.”

/Baranyai Károly/

Feladatunk:

- a pedagógiai program alapelveihez, cél- és feladatrendszeréhez igazodó,
- a NAT-ban képviselt értékekre épülő,
- a helyi sajátosságokból adódó,

- a hagyományokat és (társadalmi, egyéni) szükségleteket figyelembe vevő feladatok meghatározása a személyiségfejlesztéssel kapcsolatosan.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok színterei:

- tanórai nevelés
- tanórán kívüli nevelés
- iskolán kívüli nevelés

Pedagógiai feladatainkat az alábbiakban határozzuk meg:

- a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátítása,
- valamint az ezekre épülő differenciálás

E két feladat azt a célt szolgálja, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeret ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori, fejlettségi szintjéhez igazodó

- kiválasztással
- elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét,
- világszemléletük, világképük formálódását, letisztulását

- társas kapcsolatát,
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban,
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

Pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeihez, fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

Az alábbi pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok:

- a megismerési vágy fejlesztése
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása
- a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése
- az önfejlesztési igény kialakítása
- összefüggések felismertetése, problémamegoldás
- önálló tanulásra nevelés

A segítő életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:

- a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése
- egyéni szociális értékrend fejlesztése
- segítőkészség, versengés képesség, együttműködési képesség fejlesztése

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:

- testi képességek (sport, tánc, kézügyesség) fejlesztése
- önellátási képességek (étkezés, öltözködés, tisztálkodás, rendteremtés, közlekedés)

fejlesztése

- befogadóképességek (mozgás, zene, vizuális), önkifejező képességek fejlesztése
- mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése
- tanulói önértékelés rendszeressé válása a nevelőmunka során
- a tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése
- a tehetség kibontakoztatásának segítése

A szakmai képzés alapozása területén elvégzendő feladatok:

- alkotóképesség – kreativitás fejlesztése
- szabályhasználat és szabályalkotás képességének fejlesztése

- önálló feladatmegoldások rendszeressé tétele
- nyitottság és érzékenység fejlesztése

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az egészségvédelem nem csak orvosi, de pedagógiai feladat is: ha többet nevelünk kevesebbet gyógyítunk.”

/Fodor József/

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- ha nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
- ha nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- ha nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- ha nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;
- ha nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A megvalósítás alapvető irányai:

- Mindennapi testnevelés megvalósítása
- Egészségfejlesztő – szemléletformáló – iskolai programok megvalósítása a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.
- Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása
- Szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával
- A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát

összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

- A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- **egészséges táplálkozás** megvalósítása (lehetőleg a helyi termelési helyi fogyasztás összekapcsolásával);

- **mindennapi testnevelés**/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése **személyközpontú pedagógiai módszerekkel** és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);

- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló **egészségfejlesztési** (modulszerű) **tantárgy hatékony** (= bensővé váló) **oktatása**.

- Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:
- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.

- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;

- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

Ezt a programot a tantestület egészének bevonásával a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az iskolaorvos, a védőnő és az iskolai drogügyi-koordinátor, a környezeti-nevelési munkacsoport tagjainak közreműködésével készítettük el. Figyelembe vettük a régió egészségparamétereit a WHO, a KEF, a Gyermekjóléti Szolgálat, MPI, és nem utolsósorban Győr Város Egészségnevelési tervében foglaltakat.

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségnevelés végső célja, hogy a tanuló megértse saját egészségvédelmének jelentőségét és rendelkezze azokkal a szükséges ismeretekkel, jártasságokkal, amelyekkel környezetét, egészségi feltételeinek javítását, az egyes emberek, valamint a közösség egészségének a védelmét cselekvően megteremti.

Alapelvek

Tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység. A legszélesebb értelemben vett megelőzés. Tudományosan megalapozott helyes cselekvésre serkentő. Iskolánk egészségfejlesztési feladatai egészségnevelési programban konceptualizálódnak.

A program célja

Programunk célja, hogy a tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit, így:

- az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalókat;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdéseit;
- az egészségre káros szokásokat (helytelen táplálkozás, inaktív életmód stb.);
- az antihumánus szenvedélyeket;
- az egészséges életvitelhez szükséges képesség fejlesztésének lehetőségeit;
- az egészségérték tudatosítását (figyelemfelkeltés, tájékoztatás, motiváló és aktivizáló egészségérték tudatosítás).

A programon belül az antihumánus szenvedélyekkel kapcsolatos fejezet tartalmazza intézményünk drogstratégiáját.

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Mindenkinek emberi kötelessége, hogy legjobb tudása szerint segítsen bajba jutott embertársain.

Az elsősegélynyújtás a szakismereteken túl olyan mentalitást kíván, melyben a segítség szokássá, alapvető tevékenységgé válik, elmulasztása hiányérzetet vált ki.

A szakszerű elsősegélynyújtásra fel kell készülni. Ennek érdekében olyan egészségügyi szemlélet és gyakorlat kialakítása szükséges, amelyben az elsősegélynyújtásnak meghatározott szerepe és helye van.

A felelős magatartás kialakítására, egyszerű tevékenységek elvégzésére már alsó tagozaton is lehetőség adódik.

A szakismereti feladatok mélyítésére a felső tagozaton, majd azt követően a középiskolában van lehetőség.

A tanulóknak csak az életkoruknak megfelelő nehézségű feladatokat szabad adni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek megtanításának céljai mindhárom korcsoportban:

1.A feladatok elvégzése után a tanulók képesek legyenek életkoruknak megfelelően

- ha lehet, a bajt megelőzni,
- a vészhelyzetet felismerni,
- kritikus helyzetekben nyugodt maradni,
- az eseményeknek megfelelően cselekedni.

- segíteni a betegen.

2. Szakszerű segítséget kérni.

Az elsősegélynyújtás szinterei és tartalma

Tanórai keretek:

1. Alsó tagozat

Magyar nyelv és irodalom, Erkölcstan, Környezetismeret a morális viselkedés megértésének jó szintje/segítségnyújtás a bajban, szakszerű segítségkérés/

- Technika és életvitel, Akrobatika, Néptánc, Gimnasztika /a kisebb szúrások, horzsolások ellátása

2. Felső tagozat és középiskola

- 6.o. Természetismeret/A baleseteknél leggyakrabban előforduló sérülések, stabil oldalfekvés/

- 8.o. Biológia és egészségtan/Vérzések és csillapításuk/

- 11. és 12. évfolyam Anatómia/Sérülések megelőzése, inak, izmok, csontok, ízületek balesetei, ellátásuk./

- Kémia/mérgezések, vegyszer okozta sérülések esetén az azonnali teendők, égési sérülések

- Osztályfőnöki órák: Javasolt beépíteni a tanmenetekbe az Elsősegély-oktatóanyagot, melyet az országos Mentőszolgálat és az Alternatív Közgazdasági Gimnázium készített.

Tanórán kívüli lehetőségek:

- Szabadidőben, kirándulásokon, táborokban, erdei iskolában/fel kell készíteni a gyerekeket a veszélyekre, azok megelőzésére, ha megtörtént a baj, elsősegélynyújtásra.

- Az érdeklődő diákokat célszervezetekhez kell irányítani. / Ifjúsági Elsősegélynyújtók, Magyar Vöröskereszt/

Személyi feltételek:

- a jogosítvánnyal rendelkező kollégák végeztek elsősegély-nyújtó tanfolyamot,
- az iskolai védőnő segítségét lehet kérni,
- személyes kapcsolatoknak köszönhetően a Vöröskereszt szakemberei is segítenek.

A tevékenységek során elérhető eredmények:

- a tanulók képesek lesznek elvégezni az életkornak megfelelő teendőket baleset esetén,
- biztosítani a helyszínt,
- értesíteni a mentőket,
- elsősegélyt nyújtani.

Fontos, hogy a tanulók magatartása tükrözze az elsősegélynyújtótól elvárható személyes és társas kompetenciákat.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Csupán két dolog van, amit gyermekeinknek, tanítványainknak adhatunk, a gyökerek és a szárnyak.”

/ Bölcsességek könyve /

A közösség jellemzői

Közösségen a közös élet vagy munkaviszonyok között élő, illetve közös eszméért, célokért egyesített emberek csoportját értjük. A közösségekre jellemző a közösségi érzés, amely közösséghez való tartozásból, illetve annak normáival való azonosulásból alakul ki. Önmagában a közösség megléte még nem "igazi" eredmény, fontos, hogy a csoport tagjai a közös tevékenység során közösségi emberré váljanak.

A közösség három fő összetevője: a funkció, a struktúra és a dinamika.

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Cél: Az osztály tanulói képesek legyenek a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására. Tudjanak a közös értékrendnek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Feladat:

- a tanulás támogatása,
- kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel,
- tanulmányi és munkaerőköls erősítésével,

- a tanulók kezdeményezésének segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése,
- példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével,
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének kialakítása, fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, az arra való építés a következő évfolyamon,
- olyan nevelőkollektíva kialakítása, mely összehangolt követeléseivel, és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások / szakkörök, önképzőkörök, sportkörök, klubok, táborok, kirándulások stb. /a közösségfejlesztés kiváló területei.

Az iskola életében fontos szerepet töltenek be a hagyományok, amelynek megőrzésével tiszteljük a múltat, újak kialakításával pedig biztosítjuk a jövőt.

Feladat:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére, és ellenőrzésére,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- az igényekre épülő sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet és a környezet iránti felelősség érzését,
- engedni kell, hogy az iskolai ünnepélyek, jeles napok, témanapok, megemlékezések szervezésében, lebonyolításában aktívan részt vegyenek a tanulók, ezzel is segítve az öntevékeny munkát, a másokért és önmagáért vállalt felelősséget.

1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat megalakítása nem kötelező, a tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez viszont szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választhatja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Feladat:

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló cselekvésre késztető tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

Feladat:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szülőkkel, külső szakemberekkel,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése
- a közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, az együttműködés megalapozása, fejlesztése,
- a tevékenységformákat hasssa át a kölcsönösség,
- a résztvevők adottságaira építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön,
- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, az egészséges életmód kialakítására.

Az iskolában dolgozó pedagógusoknak, technikai személyzetnek, szülőknek, gyermekeknek a közös cél érdekében meg kell tanulni együtt dolgozni, hiszen mindennek az alapja az együttműködés. A hatékony alkotómunka fejleszti a munkakapcsolatot, ami visszahat az iskola egész életére.

Projekt módszer

Valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények bemutatása. A projekt módszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehetőleg több vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik. Minden projekt végtelen és egyedi, hiszen a problémák nem elvontan jelennek meg, hanem a gazdag valóságukban. Nincs két egyforma projekt, hiszen más környezetben, más gyerekek, más tanárok dolgoznak rajta. A projekt módszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell történjen:

Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges. Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül. A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot. A projekt módszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
 - a tanulók dolgozatainak javítása,
 - a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
 - a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
 - érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
 - kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
 - a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
 - tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
 - felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
 - iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
 - osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
 - az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
 - szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
 - részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
 - részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
 - a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
 - tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
 - iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
 - részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
 - tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
 - iskolai
- dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
 - osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

1.5.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4. § 13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

25. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

3. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

14. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

A sajátos nevelési igényű tanulók (SNI), a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók (HHH) integrációjára vonatkozó különleges nevelési-oktatási tartalmakat magába foglaló speciális implementációjú programelemek olyan nevelési-oktatási programok, amelyeket az oktatásért felelős miniszter ad ki, s melyeket az iskola a helyi tantervébe külön beépít, így az a nevelési programba nem illesztendő.

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségnek nevezzük azokat a tanulókat, akik valamilyen képesség alapján az átlagtól eltérő, kiemelkedő képességekkel rendelkeznek.

Iskolánk egész tevékenységével a tánc-, képzőművészetek terén kiemelkedő tehetségű tanulók fejlesztését szolgálja, és nem mond le azon tehetséges növendékekről sem, akik életre indulása sérüléssel, fogyatékos hátránnyal kezdődött.

Természetesen nemcsak e két területen találkozhatunk és találkozunk kiemelkedő tehetségű tanulókkal, iskolánkban a pedagógusok felelőssége, hogy felfigyeljenek az egyéb területen/területeken is ígéretes tanulókra és lehetőséget biztosítsanak nekik képességeik kibontakoztatására.

A tehetség és képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek szolgálják:

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció

A tehetség kibontakoztatását

- serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése;

- gátolja: kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer. A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat. Ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy pedagógusaink minél hamarabb ismerjék fel a tehetségeket, ehhez megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel rendelkezzenek.

A tehetséggondozás mind a tanórán, mind a tanórán foglalkozások kívüli foglalkozások feladata.

Tanórákon:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- differenciált csoportbontás, nívócsoporthoz tartozó oktatás,
- emeltszintű oktatás,
- választható tanórai foglalkozások, fakultációk.

Tanórán kívüli foglalkozások:

- tehetséggondozó szakkörök szervezése,
- tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő. levelező versenyeken való részvétel,
- felvételi előkészítők, továbbtanulás,
- kulturális rendezvények látogatása,
- sportversenyek,
- kapcsolat a művészeti iskola intézményegységünkkel,
- kapcsolat a városi művelődési központtal,
- kapcsolat sportegyesületekkel,
- iskolai könyvtár,
- egyéb szabadidős tevékenységek (színház- és múzeumlátogatás,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése

- tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök
- versenyekre való felkészítések, próbák
- színpadi bemutatók, kiállítások
- alkotótáborok, művésztelepek, tánckurzusok
- színház- és tárlatlátogatások
- tanulmányi versenyekre való felkészítés (házi versenyek, tanulmányi versenyek)
- sportversenyek (házi bajnokság, megyei versenyek)

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A téma szempontjából el kell különítenünk az első évfolyamos tanulóinkat a többiektől.

Ugyan első évfolyamra a beiratkozás feltétele az iskolai érettséget igazoló óvodai szakvélemény, óhatatlanul kiderülhet azonban néhány gyermekről, hogy az általános iskolai követelményeknek nem vagy csak gyenge szinten tud megfelelni. Az osztálytanítóknak kiemelten kell kezelni azokat a gyermekeket, akiknél tanulási zavarok jeleit vélik felfedezni. Teljeskörű vizsgálatot igényel, hogy az eredménytelenség mögött a feltételek hiánya vagy képességbeli zavarok húzódnak-e meg. Itt is segítségül hívhatjuk a Nevelési Tanácsadó szakembereit- szülői beleegyezéssel- és az ő segítségükkel konkrét tanácsokat is kaphatunk a probléma megoldásához.

Sajnos egyre nagyobb számban találkozunk dyslexiás, dysgraphyas gyerekekkel is, a velük való foglalkozás célirányosabb fejlesztő munkát igényel.

Tanulóink leterheltségéből adódóan a felsőbb évfolyamokon is előfordulnak tanulási nehézségekkel küzdő tanulók. Túl azon, hogy korrepetálással, órai differenciált képzéssel, helyes tanulási módszerek tanításával próbálunk segíteni gondjaikon, igyekszünk önbizalmukat, önértékelésüket fejleszteni, hogy ezáltal eredményesebbek legyenek a tanulásban.

Mindannyiunk közös feladata, hogy csökkentsük a tanulási kudarcokat, és minél több sikerélményhez juttassuk diákjainkat!

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha

- szórt figyelmű;
- nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kézügyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály illetve az iskolai közösségbe való
 - bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	- képességek felmérése iskolába lépéskor – prevenció; pl. Prefer, Sindelar, ABC teszt - képességek felmérése az iskoláztatás folyamán; pl. induktív gondolkodás mérése	pedagógus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, szakértői bizottságban fejlesztő pedagógus, pszichológus	tanév eleje
	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	folyamatosan

	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	tanév eleje, illetve közben
	beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatos
	a tanulók tanulási szokásainak felmérése (kérdőív)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	első félév
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (az iskolán belül)	egyéni fejlesztés (fejlesztési terv alapján)	pedagógus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	folyamatos
	differentiált tanórávezetés	minden pedagógus	folyamatos
	korrepetálás	érintett pedagógus	folyamatos
	napközi, tanulószoba	napközis nevelő, tanulószoba-vezető	folyamatos
	előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első osztály megismétlése a szülő kérésére)	tanító	tanév vége
	mentesítés bizonyos tárgyak értékelése alól	igazgató, tanító, szaktanár, szakértői bizottság szakemberei, szakértői bizottságok szakemberei	tanév eleje, illetve folyamatos

	kis létszámú osztályok	iskolavezetés, tanító, fejlesztő pedagógus	tanév eleje, ill. folyamatos
	tanulásmódszertan, tanulás tanítása	osztályfőnök vagy a kurzust oktató pedagógus	tanév eleje, illetve folyamatos
	tréning (tanulástechnika, koncentráció stb.), relaxáció	fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, pedagógus	folyama tos
3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	a tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása (szakértői bizottságok, orvosi intézmények)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős	folyama tos
4. A fejlesztés hatékonyasága, értékelés	a tanulók tanulási szokásainak felmérése (kérdőív)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	dokumentumelemzés (a tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	tanév vége
	fejlesztő szakemberek szöveges értékelése az egyéni haladásról	fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	negyedé vente, illetve tanév végén

	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	folyama tos, illetve tanév vége
	tanulmányi eredmények elemzése (dokumentumelemzés)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus	tanév vége
	beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanulási zavar vagy a tanulási nehézség magatartászavarral és a szociális hátránnyal gyakran együtt jelentkezik, egymással szoros kölcsönhatásban van.

A tanulási nehézség vagy a tanulási zavar oka lehet születési, fejlődési rendellenesség illetve fogyatékoság vagy kisgyermekkorai betegség.

Ez megmutatkozik a következőkben:

- az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjén (hibás ejtés, szegényes szókincs, a szövegemlékezet fejletlensége).
- olvasás-írás és a számolás zavara
- mozgáskoordináció zavara
- kialakulatlan testséma, tér- és irányérzékelési bizonytalanság
- ritmusérzék fejletlensége
- a vizuális elemző- és megfigyelőképesség gyengesége
- a tartós figyelem hiánya

Az iskolai tanulási kudarcok hatására a gyermekben olyan pszichés tünetek alakulnak ki, (érzelmi labilitás, szorongás, önbizalom hiánya, hiperaktivitás stb.) amelyek kedvezőtlen magatartási megnyilvánulásokat eredményeznek.

Ehhez társulnak olyan szociális kapcsolati zavarok, mint például a nem megfelelő anya-gyermek kapcsolat, az ingerszegény környezet, az elhanyagolt családi háttér stb.

Az egyes képességek terén jelentkező elmaradás, lassúbb fejlődés rendszerint más pszichikus folyamatokkal is kapcsolatos. Például a felidézés nehézségei többnyire az észlelés és a megfigyelés folyamatainak elégtelenségeivel is összefüggenek, ezért elképzelhetetlen egy-egy képesség elszigetelt fejlesztése. Mindig a különböző intellektuális és érzelmi tényező együttes feltárására és fejlesztésére törekszünk.

Az érdeklődés a megismerő tevékenység belső motívuma. A képesség fejlődésének a belső aktivitás a legfontosabb indítéka, amely a tanulást, a valóság megismerését örömteli, szívesen vállalt tevékenységgé teszi. Lényeges, hogy a gyermeknek sikerélményt nyújtson a feladatok megoldása, hiszen ez növeli az érdeklődését, fokozza az erőfeszítést.

Az egyéni fejlődés szempontjából döntő fontosságú a szocializációs képességek, a társas kapcsolatok kialakítása. A tanulási zavar vagy nehézség társas beilleszkedési zavarral is párosulhat. Jobb intellektuális teljesítmény erősebb szociális kontaktussal járhat együtt.

Az értékelő-minősítő viszonyt fel kell váltani a megértő-okkereső beállítottságnak. A tünetek megváltoztatására, illetve kiküszöbölésére irányuló alkalmi, gyors beavatkozások nem oldják meg a személyiségzavart, nem eredményeznek hosszabb távon is ható belső pszichikus változást a gyermeknél. A zavar igazi korrekciójáról csak akkor beszélhetünk, ha az okok ismeretében a tanuló mindennapi életfeltételei, tevékenysége folyamatában törekszünk a pszichikus folyamatok befolyásolására. Fontos tényező tehát a tevékenységek feltérképezése, megfelelő környezet biztosítása, a megfelelő eszközök használata.

A tanulási kudarc komplex jelenség, ezért a leküzdésére irányuló tevékenységnek is sokoldalúnak kell lennie. A fejlesztő osztályok tanulóiban - még a felsőbb évfolyamokon is - nagyon erős az osztályfőnökhöz és a többi tanárhoz való személyes kötődés. Igénylik a mindennapi együttlétet, a gondok rendszeres megbeszélését. Az így kialakított oldott légkör

feltétele a sikeres munkavégzésnek. Gyakran az otthoni környezet nevelési hiányosságait is az iskolában kell pótolni. A szülők nagy része nem motivált arra, hogy gyermekét a tanulásban segítse, de még arra sem, hogy teljesítményét értékelje. Ezért kiemelt helyen kell foglalkozni a helyes tanulási szokások és képességek kialakításával, a helyes önértékeléssel.

Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és főként az elsajátítás módjában, tempójában igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni.
- A fejlesztő pedagógusok meghatározott órarend szerint emelik ki a tanulókat az órákról, szabadidős tevékenységekről, és a fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejlesztik a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti. Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosításával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek

A gyerekek túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje az általános iskolából kilépve attól függ, hogy a gyermek milyen fejlettségi szinten kezdi meg tanulmányait az első évfolyamon, és a továbbiakban milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkezik a tanuláshoz és egyéb ismeretszerzéshez. Ezt legoptimálisabban a kisiskolás korban lehet kialakítani (képességfejlesztés).

Kiemelt területek:

1. anyanyelvi (dyslexia, dysgrafia)
2. matematikai (dyscalculia)

A tanulók képességeinek nehézségei összefügghetnek a különböző értelmi és személyiségi folyamatok problémáival is.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Dysgrafia, dyslexia esetén: Az írás, olvasás elsajátításának, tanulási zavarainak csökkentése, ha lehet megszüntetése. Az elmaradások mielőbbi felismerése, korrigálása. Súlyosabb esetekben speciális szakemberhez kell juttatni a gyerekeket (pszichológus, logopédus, szakorvos, a szakértői bizottság szakemberei stb.)	Diagnosztizálás, okok feltárása (logopédus, pszichológus). <u>Dysgrafia, dyslexia</u> <u>korrekciója:</u> A fejlesztő pedagógus terápiás foglalkozásai, mozgásfejlesztés – finommotoros, nagymozgások erősítése, írástechnikai gyakorlatok (betűelemek, rajzok stb.), betűkapcsolási gyakorlatok, térbeli tájékozódás, kommunikációs képesség fejlesztése, korrekciója. <u>Logopédiai</u>	A gyerekek legyenek tisztában problémáikkal. Fogadják el az erre irányuló javítást, segítséget Működjenek együtt mindenkori segítőjükkal, tanáraikkal, szakemberrel. Legyen az osztályközösség és a család megértő, elfogadó, segítő.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	<u>foglalkozások:</u> artikulációs gyakorlatok, akusztikus gyakorlatok (utánzás, térbeli tájékozódás), összeolvasás, olvasástechnika fejlesztése, intonáció, képzeletfejlesztés, szövegértés fejlesztése.	
Dyscalculia esetén: A nehézségeket előidéző okok enyhítése, megszüntetése. A tünet intenzitásának csökkentése. A lemaradás korrigálása. Legyen képes a gyermek a matematikai gondolkodás elsajátítására korosztályának megfelelően.	Diagnosztizálás, a legrövidebb időn belül a korrekció megkezdése. <u>Fejlesztő pedagógus,</u> <u>pszichológus:</u> korrigáló korrepetálás egyéni foglalkozással (méret, mennyiség, számfogalom kialakítása), logikus gondolkodás fejlesztése (következtetések, ok-okozat stb.), a sikertelenség, a kudarcélmény minimálisra csökkentése, az értéshez szükséges szókincs biztosítása, megértés gyakoroltatása (elemzés, összehasonlítás), figyelem korrekciója (memóriafejlesztés), önkontroll fejlesztése,	A tanuló legyen partnere segítőinek. Gyakorlásaival önállóan is próbálkozzon problémája megoldásával. Legyen tisztában lehetőségeivel és képességeivel. Vállalja a „küzdést”.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	kialakítása (önértékelés).	

Iskolánkban az 1-4 évfolyamon két tanító (differenciáló-fejlesztő szakvizsgázott) felzárkóztató órák keretében segíti a tanulókat a hátrányok leküzdésében. Munkájukat, a fejlesztendő területeket, az elért eredményeket dokumentálják a fejlesztési naplóban és az előírt nyomtatványokon.

Nevelőtestületünkben van gyógypedagógiai végzettségű kolléga, ezért a sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatása a felső tagozaton és a középiskolában is megoldott. Munkáját egyéni fejlesztési tervek alapján végzi.

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	Képességek felmérése iskolába lépéskor – prevenció pl. Difer, Sindelár, K ABC teszt Képességek	pedagógus, Nevelési Tanácsadóban: fejlesztőpedagógus, pszichológus	tanév eleje

	felmérése az iskoláztatás folyamán; pl.: induktív gondolkodás mérése		
	Megfigyelés	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus	folyamatosan
	Dokumentumelemzés (a tanulói iskolai produktumainak célirányos áttekintése)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus	tanév eleje, illetve közben
	Beszélgetés (gyerekkel, szülővel)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus	folyamatos
	A tanulók tanulási szokásaink felmérése (kérdőívvel, otthon-iskola napló vezetésével stb.)	Tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus	első félév
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (az iskolán belül)	Egyéni képesség fejlesztés (fejlesztési terv alapján)	Pedagógus, fejlesztőpedagógus	folyamatos
	Differenciált tanórávezetés	minden pedagógus	folyamatos
	Korrepetálás	érintett pedagógus, korrepetálást vezető pedagógus	folyamatos
	Napközi, tanulószoba	napközis nevelő, tanulószoba vezető	folyamatos

	Előkészítő évfolyam (az első osztály sikertelen elvégzése esetén az első osztály megismétlése a szülő kérésére)	tanító	tanév vége
	Mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól	tanító, szaktanár, Nevelési Tanácsadó szakemberei	tanév eleje, illetve folyamatos
	Nem szakrendszerű oktatás keretében	iskolavezetés, tanító, fejlesztőpedagógus	tanév eleje, illetve folyamatos
	Tanulásmódszer tan, tanulás tanítása	osztályfőnök vagy a kurzust oktató pedagógus	tanév eleje, illetve folyamatos
	Tréning (tanulástechnika, koncentráció stb.) relaxáció	fejlesztőpedag ógus, pedagógus	folyamatos
3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	A tanulási zavarokkal küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása (Nevelési Tanácsadó stb.)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, gyermek és ifjúságvédelmi felelős, fejlesztőpedagógus	folyamatos
4. A fejlesztés hatékonysága, értékelés	Tesztek újrafelvétele	pedagógus, Nevelési Tanácsadóban fejlesztőpedagógus, pszichológus	tanév vége

	Dokumentumelemzés (a tanuló produktumainak célirányos áttekintése)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	Megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus	folyamatos, illetve tanév vége
	Tanulmányi eredmények (dokumentumelemzés)	tanító, szaktanár, osztályfőnök	tanév vége
	Beszélgetés (gyerekekkel, szülővel)	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus	tanév vége

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A magatartási, beilleszkedési zavarok elég hamar jelentkeznek az iskolába kerülő gyerekeknél. Megnyilvánulási formái: túlzott mozgékonyság, agresszivitás, dekoncentrálttság, szándékos rendzavarás, trágár beszéd, túlérzékeny reakciók, stb.

A felmerülő problémák esetén tisztázni kell, hogy azok folyamatosan jellemzőek-e a tanulókra, vagy csak bizonyos szituációkban. A szülővel beszélgetve ki kell deríteni, hogy csak az iskolában vagy otthon is megfigyelhetők-e az adott problémák. Ezek a beszélgetések alkalmasak arra, hogy a családi háttérrel, a családi neveléssel informálódjunk.

Szerencsés esetben a szülők partnerek a probléma megoldásában, de az is előfordulhat, hogy hárító az ő magatartásuk, pedig a problémák bizony az otthoni nevelés hiányosságának, a megfelelő lelki törődés hiányának, a kevés biztatásnak, a kevés megerősítésnek köszönhetők.

Az osztályfőnöknek kiemelkedő szerepe van a problémakezelésben. Az osztályban tanító kollégákkal közösen eredményesen léphetnek fel a zavarok leküzdésében, sokat segíthet azonban a gyerekközösség is, amelynek tagja a diák.

Közösen törekedve arra, hogy megismertessük, elsajátíttassuk a társas együttélés alapvető szabályait - amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek - biztos sikereket érhetünk el.

Nem szabad azonban azt sem elfelejtenünk, hogy a Nevelési Tanácsadó munkatársai is készségesen állnak az iskola rendelkezésére. Természetesen ehhez kell a szülő hozzájárulása is, ami bizony néha nem könnyű feladat.

A végső cél mindenképpen az, hogy segítsük a magatartási zavarokkal küzdő tanulók beilleszkedését. A lehető leghatékonyabb körülményeket biztosítsuk fejlődésükhöz az iskolában tartózkodás ideje alatt.

1.6.4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az ifjúságvédelem az iskola pedagógiai tevékenységének szerves része, amely iskolánkban az osztályfőnöki munkaközösség vezető irányításával az osztályfőnökök, illetve az intézmény dolgozóinak együttes feladatát képezi.

A gyermekkor különleges segítséghez és támogatáshoz ad jogot, tehát fokozott védelem illeti meg a gyermeket. Ezt az ENSZ az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában rögzíti.

A védelmet elsődlegesen a jogszabályok biztosítják. A többször módosított gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény pontosan meghatározza az állam, a helyi önkormányzatok feladatait a gyermekek védelmével összefüggésben. Az új törvény több ponton találkozik a Köznevelési törvény előírásaival, számos kérdésben határoz meg az iskolák vezetői, pedagógusai részére közvetlenül is feladatokat.

A köznevelésről szóló törvény 41. § (6) bekezdése előírja a nevelési-oktatási intézmény feladatai között a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását, a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárását, pedagógiai eszközökkel a káros hatások megelőzését és ellensúlyozását. Szükség esetén a gyermek, a tanuló érdekében intézkedéseket kell kezdeményeznie a nevelési-oktatási intézménynek. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok irányításáért az intézmény vezetője felel. A munkát szervezi, de köteles abban közreműködni valamennyi pedagógus.

Iskolánk gyermekvédelmi tevékenysége három fő területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

Az intézményvezető konkrét feladatait a 16/1998. (IV.8.) MKM rendelettel módosított 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet tartalmazza.

A végrehajtás pedig a hatóságok, az intézmények, a társadalom és a szűkebb közösség, a szülő és az iskola feladata.

Az iskola nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos körülmények között élő, tanulókat. Különös figyelemmel kíséri ezen tanulók munkáját, viselkedését, otthoni körülményei alakulását.

Az osztályfőnök szorgalmazza a veszélyeztetettség és hátrányos helyzet megszűnését, megszüntetését, a rászoruló tanulók szociális támogatását. (pl. ingyenes tankönyv) A megelőzés érdekében az iskolán kívüli illetékes szervekkel (gyámhatóság, szociális osztály stb.) állandó kapcsolatot tart. Ügyel arra, hogy a veszélyeztetett tanulók a diákotthoni, illetve menzai ellátáskor a szociális támogatások odaítélésében előnyben részesüljenek.

Az osztályfőnök feladatai:

- a gyermekek veszélyeztetettségek megelőzése
- a gyermekek veszélyeztetettségének felismerése
- segítségnyújtás /a veszélyeztetettség megszüntetésében részvétel/
- jelzési kötelezettség
- együttműködési kötelezettség (a gyermekjóléti, gyermekvédelmi rendszerrel)
- dokumentációs feladatok

Általános prevenció:

A veszélyeztetettség megelőzése a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok egyik sarokpontja, rengeteg energiát, odafigyelést, egész embert igénylő munkát jelent.

Prevenciós feladatok:

- Tájékoztatni kell a gyermekeket, a szülőket és mindenekelőtt a pedagógus kollégákat a gyermekek jogairól, a gyermekek jóléte érdekében működő szervezetekről, szolgáltatásokról, azok elérhetőségéről...

- Kortárs segítők, szakemberek bevonásával az egészséges életmódot (drog, alkohol, dohányzás megelőzésére), hasznos tudnivalókról rendszeres tájékoztató, felvilágosító programokat kell szervezni (pl. terhesség, AIDS fertőzés megelőzése...)

- Folyamatos konzultációs lehetőséget kell biztosítani a diákok számára (fogadóórák, kék vonal, iskolapszichológus, gyógypedagógus)

- Szakmai értekezletek, belső továbbképzések alkalmával fel kell készíteni a pedagógus kollégákat az egyes veszélyeztető tényezők és „korai tünetek” felismerésére,

- Osztályfőnöki órákon, egyéb rendezvényeken segíteni kell a diákokat abban, hogy maguk is felismerjék társaik veszélyeztetett helyzetét, tudják, kinek jelezhetik a problémákat (legyenek tisztában a lehetőségekkel, ne kelljen tartaniuk hátrányos következményektől)

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatait jelenleg az osztályfőnökök látják el a munkaközösség vezető koordinálásával.

Tanári közösségben:

- együttműködés és szemléletformálás
- igazgatóval, osztályfőnökkel való kapcsolattartás
- a helyi pedagógiai programban való részvétel
- információ áramoltatás
- továbbképzésekre motiválni
- tanácsadás
- nevelőtestületi értekezleten való aktív részvétel
- szakirodalom ajánlása

Szülők körében:

- együttműködés, szemléletformálás
- tanácsadás
- családlátogatás (esetenként)
- szülői értekezleten, fórumokon való aktív közreműködés
- előadások szervezése

Önálló feladatok:

- külső intézményekkel való kapcsolattartás
- Gyermekjóléti szolgálat

- Nevelési Tanácsadó
- Művelődési ház
- pályázat
- nyilvántartás
- innovatív feladatok
- szakirodalom gyűjtése, tanulmányozása
- ismertető, szóróanyagok gyűjtése, készítése
- továbbképzéseken való részvétel

A gyermekvédelmi felelős tanulókkal való közvetlen feladatai

Szervezési feladatok

NEVELŐTESTÜLET

1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű, de különösen a szociális hátrányban lévő tanulót képességei kibontakoztatásában.

Szociális hátrányok például:

- anyagi nehézségek
- nem megfelelő lakáskörülmények
- alkoholizmus a családban
- munkanélküliség
- felbomló családok
- rendezetlen életmód
- érzelmi szegénység
- hiányos törődés, stb.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása során, a tanulók szociális körülményeinek vizsgálatakor körvonalazódik, hogy kik azok a tanulók, akinek családi háttere nem mindig képes biztosítani azokat a feltételeket, amelyek a gyermek fejlődéséhez szükségesek. Ezen tényezők tisztázása több szempontból is fontos. Egyrészt nagyfokú tapintatosságot kíván a pedagógus részéről, hiszen sem a gyermeket, sem a szülőt nem szabad megbántani (a gyermek érdekeit szem előtt tartó, megértő, segítő hozzáállás szükséges), amely a szülőben is bizalmat kelt, másrészt a gondok milyenségétől függ a segítségadás.

A segítségadás lehetőségei:

- tájékoztató a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon (kedvezményes étkezési költségek)
- olyan pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, amelyek a hátrányos helyzetű gyermekek segítésére irányulnak
- tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása
- kiemelt figyelmet fordítunk a pályaorientáció kérdésére

- alapítványi ösztöndíjak odaítélése
- táborozási hozzájárulások biztosítása
- a tanulók életkorának megfelelő prevenciós tevékenység (drog-, bűnmegelőzési programok, mentálhigiénés programok)

Az esélyegyenlőség elvének eszméje hatja át iskolánk segítő tevékenységét.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskola és a kollégium házirendjében meghatározottak szerint a tanulók diákköröket hozhatnak létre. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatokban. Érdekeik képviselőit diákönkormányzatot hoznak létre. A diákönkormányzat munkáját a feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit javaslatukra az intézményvezető bíz meg.

A 2011. évi CXCV. törvény 48.§-ának (4) bekezdése alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni, ezzel biztosítva a tanulói részvételt az intézményi döntési folyamatban. Az 50.§ (1) bekezdése alapján a tanulók a tanulói jogviszonyon alapuló jogukat a beíratás napjától gyakorolhatják. Az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 117.§ (1) bekezdése alapján a nevelőtestület a feladatkörébe tartozó ügyek előkészítésére vagy eldöntésére meghatározott időre vagy alkalmilag egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a diákönkormányzatra. Például tanítás nélküli munkanap, gólyatábor, kurzusokon való részvétel stb.

Átruházott jogkör gyakorlása esetén a diákönkormányzat a nevelőtestület által meghatározott időközönként és módon köteles tájékoztatást adni azokról az ügyekről, melyekben eljár. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, ezzel is biztosítva a tanulói részvételt a döntési folyamatban.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az intézmény elkötelezett a partnerközpontú működés mellett.

Egyik oldalról partnereink biztosítják számunkra a működéshez elengedhetetlen tárgyi, anyagi, szellemi erőforrásokat, partnereinktől kapjuk a motivációt újabb projektekhez,

tevékenységekhez, illetve segítséget az új utak felkutatásához, az eszközök biztosításához. Másrészt partnereink igényei, visszajelzési útmutatók számunkra munkánk értékeléséhez, hibáink javításához, illetve a sikeres tevékenységek folytatásához.

A partneri elégedettségmérésekbe (diák, szülő, pedagógusok) be kell építeni azokat a visszajelzéseket, amelyek a méréssel, a módszertannal, az órai munkával, a tankönyvekkel kapcsolatosak.

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái:
 - a kölcsönös támogatás és a
 - koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele:
 - a kölcsönös bizalom és tájékoztatás
 - őszinteség
 - megbecsülés
 - megértés
- eredménye:
 - a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt pedagógiai feladatokra építettük, és az alábbi két témakör köré rendeztük:

1.8. 1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet **120. § (1)** Ha az iskolában, kollégiumban több diákönkormányzat tevékenykedik, az járhat el a nevelési-oktatási intézmény egészét érintő ügyekben, amelyeknek a megválasztásában a legtöbb tanuló vett részt, feltéve, hogy ily módon a tanulók több mint ötven százalékának képviselője biztosított. Ilyen diákönkormányzat hiányában az iskolában, kollégiumban működő diákönkormányzatok a

nevelési-oktatási intézmény egészét érintő ügyek intézésére közös szervezetet hozhatnak létre, vagy megbízhatják valamelyik diákönkormányzatot (a továbbiakban: iskolai, kollégiumi diákönkormányzat).

(2) A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

a) saját működéséről,

b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,

c) hatáskörei gyakorlásáról,

d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,

e) az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint

f) amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

(3) A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével. Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

(4) A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

(5) Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl –

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,

b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,

c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,

d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,

e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,

f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

ki kell kérni.

(6) Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést,

valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás hatánapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

(7) A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

(8) A diákközgyűlés összehívását az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

(9) A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

(10) A diákönkormányzatok jogosultak szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség az iskolában, kollégiumban a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 119. § (1) alapján iskolánkban és kollégiumban szülői szervezet, közösség működik, járhat el az iskola, a kollégium valamennyi szülőjének a képviselőjében.

A szülői szervezet, közösség

a) saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról,

b) tisztségviselőinek megválasztásáról

szótöbbséggel dönt.

Az iskolai, kollégiumi szülői szervezet, közösség kezdeményezheti és dönt arról, hogy ki lássa el a szülők képviselőjét az iskolában és a kollégiumban.

Az szülői szervezet figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét, a gyermekek, tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein.

a.) **A szülők részéről** (a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el):

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken
- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást

- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését
- érdeklődő-segítő hozzáállást
- szponzori segítségnyújtást

b.) **Iskolánk** (pedagógus) a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése, szakmai bemutató órák
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (az éves munkatervben meghatározottak szerint)
- rendkívüli szülői értekezletek
- összevont szülői értekezletek tanszakot, egész intézményt érintő kérdéseknél
- fogadóórák
- pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatás
- közös programok a szülőkkel
- kiállítások
- fellépések szervezése

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- családi játékos vetélkedők;
- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozza. Az általános érvényű szabályokat idézzük (dőlt betű), a helyi vonatkozású részletezést külön közöljük.

64. § (1) *A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.*

(2) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) az 51. § (6) bekezdés b) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

(3) Egy osztályozó vizsga – a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

(4) Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.

(5) Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

(6) Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításai a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

(7) Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

(8) A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

65. § (1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző

három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

(2) Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

(3) Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

(4) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

(5) A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízta meg.

Az osztályozó vizsga

Az önként vállalt osztályozó vizsgát a tanuló írásbeli kérelme alapján az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsga – ha a tanuló önként vállalja – **lehetőség** a tanulmányok lerövidítésére, más tantárgy választására, illetve előrehozott érettségi letételére. Az osztályozó vizsga többletmunkát kíván, és semmilyen körülmények között nem ad felmentést más tantárgyak óráira való készülés alól.

A jelentkezés feltételei:

- az adott tantárgyból a tanuló előző félévi és év végi eredménye legalább jó (4),
- tanulmányi átlaga az előző tanév végén, illetve félévkor legalább 3,5 volt,
- nem bukott egy tárgyból sem.

Az osztályozó vizsgára való jelentkezés kérelmét a tavaszi vizsgaidőszakra február 1-ig; az őszi időszakra június 1-ig kell beadni az iskola igazgatójának címezve.

A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt egy hónappal értesítést kap.

Különbözeti vizsga

Azok a tanulók, akik más iskolából, más képzési formából érkeznek, ahol nem tanulták az iskolánkban tanulandó valamelyik tantárgyat, vagy a tárgyon belül tartalmilag mást tanultak, kötelesek különbözeti vizsgát tenni. Különbözeti vizsgát tanév közben is lehet tenni, legkésőbb május 31-ig. A különbözeti vizsga időpontját az igazgató jelöli ki. Sikertelen különbözeti vizsga esetén a javítóvizsga szabályait kell követni.

Követelmények

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg a helyi kerettanterv alapján. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló február 15-ig/ június 15-ig tájékoztatást kap.

A vizsga helye az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.

Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

Az egyes vizsgarészeket (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és ezek arányát az értékelésben a mindenkori érettségi és szakmai vizsgakövetelmények tekintetében kell meghatározni. Pl. a vizsgát magyar nyelvből és irodalomból külön-külön írásbeli és szóbeli vizsgarész alkotja, 2:1 arányban. A végső értékelés azonban az évfolyam tananyagmennyiségét veszi figyelembe.

A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.

Sikertelen osztályozó vizsga esetén a tanulónak 3 hónapon belül javítóvizsgát kell tennie.

A tanulmányok alatti vizsgák menete

66. § (1) *A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében*

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

(2) A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

(3) A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,

c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

(4) A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – alacsonyabb művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában húsz óráig – tarthat.

67. § (1) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

(2) Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

(3) A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

(4) Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap

előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

(5) Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

68. § (1) *A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.*

(2) A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

(3) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

(4) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

(5) Ha a vizsgázó a (4) bekezdés d) pontja alapján a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

69. § (1) *Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.*

(2) Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel

pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

(3) Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosított feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

(4) Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

(5) Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

(6) Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy

c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

(7) A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

70. § (1) Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

(2) A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

(3) A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgálóihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

(4) Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

(5) A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

(6) A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

(7) A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

(8) Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékoztatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

71. § (1) Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(2) Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

(3) A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

(4) Ha a vizsgázónak a 68. § (4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

(5) Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

(6) A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

72. § (1) A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

(2) A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

(3) A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

(4) A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

(5) A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

(6) A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

(7) A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

73. § (1) A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi. A kormányhivatal a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati vizsgatantárgyak esetén az érintett szakközépiskolai ágazat vagy szakképesítés – szakképzési törvényben meghatározott – országos szakképzési névjegyzéken szereplő szakértőjét kéri fel a vizsgabizottság tagjának

(2) A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

(3) A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

(4) A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga
- gyakorlati vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- A táncművészeti tagozat félévi és év végi gyakorlati vizsgái az évfolyam tananyagtartalmának elsajátítását hivatottak mérni.

Az értékelés rendje

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54§ (2) bekezdés a) pontja szerint. Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól, megfelelően teljesített, vagy felzárkóztatásra szorul. A táncművészeti tagozaton folyó gyakorlati vizsgákon vizsgabizottság működik. A bizottság által meghozott döntések alapján kialakított érdemjegy kerül a tanulók félévi, illetve év végi bizonyítványába.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet alapján a tanuló átvételére – a 23§ (7) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemhez a 22. § (4) bekezdésében felsorolt iratokat kell mellékelni.

Ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár, az átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint kerülhet sor.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló és a 49. § (1)–(3) bekezdés szerint benyújtott kérelem alapján vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.

Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Iskolánkban emelt szintű művészeti oktatás folyik, ezért a 2011. évi CXCV. törvény 50.§ (5) bekezdése alapján az általános iskola minden évfolyamára alkalmassági vizsgán való megfelelés után lehet csak bekerülni. 1-4. évfolyamra való becsatlakozás esetén a testi adottságokon kívül figyelembe vesszük a tanulmányi eredményt is. 5. évfolyamtól kezdődően a sikeres becsatlakozáshoz a testi adottságokon kívül előképzettség szükséges a szakmai és vizsgakövetelmények figyelembevételével.

Táncművészeti képzés

Az iskola táncművészeti tanszakán professzionális klasszikus balett-táncos, valamint kortárs-modern táncos képzés folyik (1-4. évfolyam előkészítő, 5-12. évfolyam klasszikus balett szakképzés, 9-13. évfolyam kortárs-modern szakképzés). Magas óraszámú klasszikus balettot tanulnak a diákok, amely modern balett tanításával egészül ki. Fejlődésüknek megfelelően vesznek részt *Bevezetés a tánc történetbe, Klasszikus balett, Spicc, Kortárs-modern technikák, Kreatív módszerek, Művészetek története, Zeneismeretek, Képességfejlesztés, Színészmesterség, Klasszikus pas de deux, Repertoire, Néptánc, Társastánc, Színházi tánc, Tánctechnikai specializáció, Anatómia, Színpadi gyakorlat, Projekttervezés és menedzsment, Rendezvényszervezés* tanulásában.

A sikeres érettségi és szakmai vizsga után **Táncos II.** szakképesítést kapnak a diákok. Az érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá **egyéb művészeti és kulturális foglalkozású** munkakör betöltésére képesít.

Táncos II. - klasszikus balett-táncos (OKJ: 54 212 09; Iskolai kódszáma: 0011)

A klasszikus balett-táncos egyetemes műveltséggel, az akadémikus balett magas fokú tánctechnikai tudásával rendelkezik, valamint előadó-művészeti képessége birtokában színpadi szóló vagy kartáncosi feladatok ellátására képes hivatásos művész.

Táncos II. – kortárs, modern táncos (OKJ 54 212 09; Iskolai kódszáma: 0012)

A kortárs, modern táncos olyan egyetemes műveltséggel, magas fokú mozgáskultúrával, technikai tudással és előadói képességgel rendelkező művész, aki alkalmas színpadi szóló vagy kartáncosi feladatok előadására, ismeri a XX. században megjelenő és önálló műfajként kiteljesedő tánc formanyelveit.

Képzőművészeti képzés

A képzőművészeti tanszakon az 5 éves képzés a mesterségbeli tudás megtanítására, a klasszikus képző- és iparművészeti alapozásra, képzőművészeti továbbtanulásra, illetve grafika, szobrász, festő szakági felkészítésre vállalkozik. A diákok főbb szakmai alaptárgyai: *Művészettörténet, Rajz, festés, mintázás gyakorlat, Anyagismeret, Tervezés és gyakorlat, Szakelmélet, Szakgyakorlat, Projekttervezés és menedzsment, Rendezvényszervezés.*

A sikeres érettségi és szakmai vizsga után **Festő, Grafikus, Szobrász** szakképesítést kapnak a diákok. Az érettségi bizonyítvány szakmai érettségi végzettséget tanúsít, továbbá **dekorációs festő** munkakör betöltésére képesít.

Festő (OKJ: 54 211 03; Iskolai kódszáma: 0021)

A festő olyan vizuális, művészeti alapképzettséggel, rajzi-festészeti ismeretekkel rendelkező szakember, aki a festészet különböző területein (táblakép, murális feladatok) esztétikai, szakmai feladatokat lát el.

Az előzetesen felmért, megbeszélt követelmények és elgondolások rögzítése után elkészíti a szakmai feladatok tervvázlatait, majd ezeket széleskörű esztétikai és technikai ismeretek birtokában kivitelezzi, a múlt hagyományainak, a kor vizuális nyelvezetének figyelembe vételével alkalmazza a szükséges elméleti és szakmai ismereteket.

Grafikus (OKJ: 54 211 04; Iskolai kódszáma: 0022)

Az alkalmazott grafikus olyan vizuális és rajzi kultúrával rendelkező szakember, aki a grafika különböző szakterületein esztétikai és szakmai feladatok igényes megoldására alkalmas. Képes az előzetesen megbeszélt követelmények, elképzelések rögzítése után önállóan elkészíteni a szakmai feladatok tervvázlatait, azok variációit, majd kivitelezni a kész munkát, birtokolva és alkalmazva a szükséges elméleti, informatikai és szakmai ismereteket.

Szobrász (OKJ: 54 211 07; Iskolai kódszáma: 0023)

A szobrász olyan vizuális képzettséggel, rajzi, plasztikai gyakorlattal és ismeretekkel rendelkező szakember, aki képes a szobrászat területén önállóan, kreativitással megoldani szakmai és esztétikai feladatokat.

A szobrászatban használatos anyagokból (anyag, kő, fa, fém, gipsz, műanyagok) megmintáz (kifarag, vés, domborít) ornamentális (díszítő jellegű) formákat és figurális plasztikai ábrázolásokat. A plasztikai feladatok megmintázása előtt elkészíti rajzban a terveket, vázlatokat, a feladattól függően pozitív-negatív, illetve sokszorosító formákat, eljárásokat használ. A plasztikákat, formákat kézi műveletekkel készíti el, de alkalmaz különféle gépi eljárásokat is.

Felvételi követelmények

Táncművészeti képzés

A 20/2012 (VIII.31.) A nevelési és oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet 27. §-nak (2)-(5) bekezdése alapján iskolánk művészeti tanulmányi területen hirdet felvételt a 9. évfolyamra. Az (5) bekezdés alapján a központi írásbeli felvételi eredménye mellett, további képességek,

készségek meglétét is vizsgálja. A képességek, készségek vizsgálata az általános felvételi eljárás időszakában történik.

Felvételi követelmények; az elbírálás, a rangsorolás módja:

- Központi írásbeli vizsga magyar nyelvből és matematikából. A figyelembevétel aránya: 67% (max. 100 pont).

- Az SNI tanuló a szakértői véleményben leírtak alapján a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskolától kérheti a központi írásbeli vizsga alóli felmentését.

- Alkati-fizikai alkalmassági vizsgálat, amely a ritmus- és stílusérzék, mozgásmemória, muzikalitás, koordinációs készség vizsgálatából áll, valamint felméri az előképzettséget. A klasszikus balett-táncos szak a 8 évfolyamos általános iskola 5. évfolyamától a szakköznevelési 12. évfolyamáig tart. Becsatlakozási lehetőség előképzettség megléte mellett a 9. évfolyamra történhet. A kortárs, modern táncos szakképzés 5 évfolyamos. Becsatlakozási lehetőség a 9. évfolyamra történhet. Előképzettség szükséges.

- A 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi tanulmányi eredménye magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, idegen nyelvből és egy választott természettudományos tantárgyból (kémia, fizika, földrajz, biológia). A figyelembevétel aránya: 33% (max. 2x5x5, azaz 50 pont).

- Pontazonosság esetén a központi felvételi dolgozat eredménye dönt.

Képzőművészeti képzés

A 20/2012 (VIII.31.) A nevelési és oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet 27. §-nak (2)-(5) bekezdése alapján iskolánk művészeti tanulmányi területen hirdet felvételt a 9. évfolyamra. Az (5) bekezdés alapján a központi írásbeli felvételi eredménye mellett, további képességek, készségek meglétét is vizsgálja. A képességek, készségek vizsgálata az általános felvételi eljárás időszakában történik.

Felvételi követelmények; az elbírálás, a rangsorolás módja:

- Központi írásbeli vizsga magyar nyelvből és matematikából. A figyelembevétel aránya: 67% (max. 100 pont).

- Az SNI tanuló a szakértői véleményben leírtak alapján a továbbtanulásra kiválasztott középfokú iskolától kérheti a központi írásbeli vizsga alóli felmentését.

- Képességvizsgálat (manuális készség, kreativitás, látásmód): helyszíni rajzként egy portrét kell készíteni modelltől, A3-as méretben, szabadon választott technikával, továbbá az

otthon készült rajzok (egy mappában, névvel ellátva: tanulmányrajzok, csendéletek, önarckép, referenciaanyagok, a szaknak megfelelő tárgyak) kerülnek elbírálásra.

- A 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi tanulmányi eredménye magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, idegen nyelvből és egy választott természettudományos tantárgyból (kémia, fizika, földrajz, biológia). A figyelembevétel aránya: 33% (max. 2x5x5, azaz 50 pont)

- Pontazonosság esetén a központi felvételi dolgozat eredménye dönt.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport Gimnasztika 4 óra + Akrobatika 1 óra táncos szakképzés előkészítő	5	5	5	5

évfolyamai				
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Néptánc	1	1	2	2
Úszás				
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam táncos szakképzés modulrendszer szerint				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1

Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport*				
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret**	2	3	3	3
Informatika	1			
Matematika		1		
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

*A táncos SZVK szerint szakmai képzésre fordított órák.

** A táncos SZVK szerint szakmai képzésre fordítható órák.

Óraterv a kerettantervekhez – 9–13. évfolyam					
Tantárgyak	9. évf.	10 . évf.	11 . évf.	12 . évf.	13. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	
Idegen nyelvek	3	3	3	3	
Matematika	3	3	3	3	
Etika			1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3	
Fizika	2	2	1		
Kémia	2	1			
Biológia-egészségtan		2	2	1	
Földrajz	2	1			
Informatika	1				
Testnevelés és sport*	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret**	4	4	4	4	4
Biológia	1				
Földrajz		1			
Emelt szintű érettségire való felkészítés			2	3	
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35	

*Testnevelés csak a képzőművész tagozaton van. A táncművész tagozaton az SZVK szerint szakmai képzésre fordított óra.

**Mindkét tagozaton az SZVK szerint párhuzamos művészeti képzésben szakmai órára fordítható.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

1-4. ÉVFOLYAM Az Emberi Erőforrások Minisztere által jóváhagyott A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet • 1. melléklet - <u>Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára</u>	Tantárgy	Helyi tantervhez felhasznál
	Magyar nyelv és irodalom	Apáczai Kiadó
	Matematika	Apáczai Kiadó
	Környezetismeret	Apáczai Kiadó
	Erkölcstan	Apáczai Kiadó
	Technika-Életvitel és gyakorlat	Apáczai Kiadó
	Vizuális kultúra	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Ének-zene	Mozaik Kiadó A változat
	Angol nyelv	Oxford Kiadó
5-8. ÉVFOLYAM Az Emberi Erőforrások Minisztere által jóváhagyott A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet • 2. melléklet - <u>Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára</u>	Német nyelv	Hueber Kiadó
	Magyar nyelv és irodalom	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Angol nyelv	Oxford Kiadó
	Német nyelv	Hueber Kiadó
	Matematika	Mozaik Kiadó
	Erkölcstan	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Természetismeret	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Fizika	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Kémia	Mozaik Kiadó
	Biológia-	Mozaik Kiadó

	egészségtan	
	Földrajz	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Ének-zene	Mozaik Kiadó „A”
	Dráma és tánc/Hon- és népismeret	Apáczai Kiadó
	Vizuális kultúra	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Informatika	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Technika, életvitel és gyakorlat	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Osztályfőnöki	Apáczai Kiadó
9-12. ÉVFOLYAM Az Emberi Erőforrások Minisztere által jóváhagyott A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet • 6. melléklet - <u>Kerettanterv a szakközépiskolák 9-12. évfolyama számára</u>	Magyar nyelv és irodalom	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Angol nyelv	Oxford Kiadó
	Német nyelv	Hueber Kiadó
	Matematika	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Etika	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Fizika	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Kémia	Maxim Kiadó
	Biológia	Mozaik Kiadó
	Földrajz	Nemzedékek Tudása Kiadó
	Informatika	Nemzedékek Tudása Kiadó

	Testnevelés és sport	Oktatás Kutató és Fejlesztő Intézet
	Osztályfőnöki	Apáczai Kiadó

A sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza, figyelemmel a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabályban foglaltakra.

A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet. Sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást engedélyez. Az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak a tanulmányi követelményeket teljesítenie. Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb - az e bekezdésben foglalt kivétellel - a negyedik évfolyam végéig tarthat. A súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló esetében az egyéni előrehaladású nevelés és oktatás a fejlesztő nevelés-oktatás teljes időtartamára engedélyezhető.

2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

A párhuzamos művészeti képzés magas szakmai óraszama miatt, valamint a táncos SZVK tartalma okán a minimális kötelező óraszámban tanítunk.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás valamint az iskolai tankönyv ellátás rendjéről szóló 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet valamint a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 8.§-a alapján.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges tanulói taneszközöket, illetve szemléltetőeszközöket a pedagógusok szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve, illetve az alábbi szempontok alapján:

- elsődleges kritérium a tartalmi szempont, értékeket közvetítsen, tanulásra motiváljon;

- feleljen meg a tudományosság elveinek, ugyanakkor érthető fogalomrendszert alkalmazzon;

- a tananyag feldolgozás mélysége, részletessége megfelelő legyen;
- elegendő mennyiségű és megfelelő minőségű gyakorlóanyagot tartalmazzon;
- munkáltatást és gondolkodásfejlesztést egyaránt tartalmazzon;
- praktikusak a munkafüzet-tankönyv variációk;
- igazodjon a tanulók haladási tempójához, tagoltsága, áttekinthetősége, stílusa megfelelő legyen;

- a betűméret igazodjon az életkori sajátosságokhoz;
- a szemléltetőeszközök egyszerűek, könnyen kezelhetőek legyenek, ugyanakkor a legmodernebb szakmai és technikai szintet képviseljék;

a szemléltető eszközök ne csak demonstráló célokat szolgáljanak, hanem funkciójukban is segítsék a tananyag gyakorlati elsajátítását.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A feladatokat az 1-4. évfolyamon egész napos iskola keretében valósítjuk meg.

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozatból a felső tagozatba és egyben a szakképzésbe belépő tanulók nevelése és oktatása a nemzeti alaptantervben meghatározottak, valamint az OKJ-s képzés elvárásai szerint folyik.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A táncos szakképzés követelménymoduljainak kulcskompetenciái meghatározzák a pedagógiai munka ezen szakaszát.

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

2.4.5 A 9-13. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Iskolánknak az általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik. Az általunk oktatott szakmák érettségire épülnek, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, illetve munkába állásra készítik fel diákjainkat. A szakközépiskolában a 12. évfolyamot követően az országos képzési jegyzékben meghatározottak szerint a képzőművészek esetében ágazathoz tartozó, a táncosok esetében ágazathoz nem tartozó művészeti szakmai vizsgára történő felkészítés folyik. Párhuzamos művészeti oktatás keretében heti 40 órában oktatunk-nevelünk.

Fejlesztendő alap és kulcs-kompetenciák	Tevékenysége	Szakmai igény	Lehetséges partnerek	A fejlesztés szinterei
Elemzőkészítés; állampolgári kompetenciák;	Kompetencia alapú oktatás (motiváció formálás)	Tantestület (tanárok, oktatók)	Nevelési tanácsadó, pályaválasztási	Közismereti órák, szakmai

jogkövető magatartás; szövegalkotás.	és készségfejlesztés fókuszú oktatás); együttműködésen	fejlesztő pedagógus, mentálhigiénés szakember,	tanácsadó, munkáltatók, képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok	alapozó órák, szakmai órák, fejlesztő foglalkozások, szabadidő
Megértés – meghallgatás; jogérvényesítés képessége	alapuló csoportmunka módszerei (kooperatív módszerek);	pályaválasztási felelős, pályaválasztási szakember		
Szociális – társadalmi kompetenciák	gyakorlatorientált képzés			
Problémamegoldó és konfliktuskezelő képesség				
Manuális készségek, munkatapasztalat	Gyakorlat -, tevékenység központú oktatás; portfólió	Oktatók, szakoktatók, pályaválasztási felelős,	Potenciális munkaadók, kamarák,	TISZK, központi műhely, gyakorlati munkahely,
Pályaismeret.	Tapasztalatszerzés, tapasztalatcsere, személyre szóló tanácsadás.	pályaválasztási szakember , közismereti tanárok	érdekvédelmi szervezetek	Közismereti órák, szakmai alapozó órák, szakmai órák, fejlesztő foglalkozások, szabadidő
Foglalkoztatási és munkaerő – piaci ismeretek	Álláskereső, személyiségfejlesztő tréningek			

CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK:

Cél	Fejlesztendő alap és kulcskompetenciák	Tevékenységek	Szakember igény	Lehetséges partnerek
Az eredményes	Tanulás iránti motiváció; munka	tanulási motiváció,	Pályaválasztási	Pályaválasztási

pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása.	iránti attitűd;	érdeklődési területek, érzelmi viszonyulás, személyes tulajdonságok, fizikai, szellemi teljesítőképeség (teljesítményszint) feltárása, tudatosítása	szakember, pszichológus, osztályfőnök, közvetve tantestület.	tanácsadás, nevelési tanácsadó, bizottságok szülők
Reális önismeretre alapozott, reális jövőkép kialakítása.	Normaalkotás, önérvényesítés, A kommunikációs helyzethez, illetve a partnerhez, a partner előzetes ismereteihez való alkalmazkodás.	társadalmi valósággal való szembesítés, a társadalmi, gazdasági, politikai folyamatok, illetve a fejlődés problémáinak, tendenciáinak megismerése.	évfolyam vezető balettmest er, képzőműv ész szaktanárok, TISZK szakemberei	védőnő, iskolaorv os, pszichol ógus, szülők
Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret)	Információkez elés (adatgyűjtés, adatok rendszerezése, adatok közötti viszonyok, információalkotás, lényegkiemelés, koherencia – teremtés)	a munka világa; az egyes pályák ismerete; pályaválasztással, a munka világával kapcsolatos alfogalmak; munkahelyi értékek; alapvető munkaügyi dokumentumok	képzőműv észek, balettmesterek, közismere ti tanárok, gazd.jog tanár	múzeum ok, színházak, balett- társulatok vezetői, hivatalok (APEH, Munkaügyi Központ)

Továbbtanulásra, munkába állásra, pályamódosításra való felkészítés.		források, információk felkutatása, használata; elhelyezkedés lehetőségeiről, veszélyeiről; beilleszkedés a munkahelyen, a munkavállaló jogai, kötelességei; munkanélkülieket segítő intézmények, szolgáltatásaik igénybevétele	tantestület, pszichológus, pályaválasztási szakember,	TISZK, Munkaügyi Központ, FELVI

2. 4. 6. A szakképzési kerettantervek különleges személyi feltételei

Táncművészet: A módszertani könyvekben az elemek felbontása és leírása pontos zenei ütemekre, konkrét tempóbeosztásban és elkülönült periódusokra található. A klasszikus balett technikák oktatásához nélkülözhetetlen eszköz a zongora és a professzionális muzsikuszongorajátéka.

- A klasszikus balett tantárgyak, melyek zongorakísérettel zajlanak:
- A táncművészet gyakorlatának alapjai / Klasszikus balett alapjai
- A klasszikus balett gyakorlatai / Klasszikus balett
- Spicc gyakorlatai / Spicc
- Klasszikus pas de deux gyakorlatai / Klasszikus pas de deux
- Repertoire gyakorlatai / Repertoire
- Képességfejlesztés

A szakképzésbe való belépést megalapozó Előkészítő gimnasztika tantárgy oktatása az 1-4. évfolyamon szintén zongorakísérő közreműködésével folyik.

2.5 Mindennapos testnevelés

• Azzal a lehetőséggel élünk, amely szerint legfeljebb heti két óra a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal (többek között iskolai szervezett kirándulások túrák, sí táborok, vízi táborok stb.), iskolai sportkörben való sportolással, versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

• A motorikus képességek megítélésére több megoldás is kínálkozott, de bizonyos szakmai megfontolások alapján az Eurofit próbarendszer név alatt ismert teszttabellára esett a választásunk. Az Európa szerte ismert és alkalmazott módszert javasolta az oktatási miniszter által felállított „Testnevelési Bizottság” is. Iskolánkban az ő általuk kötelezőként kijelölt feladatokat végeztetjük el. Erre létesítményhelyzetünk is megfelelő. Az Eurofit mellett szól az is, hogy olyan adatbázist tudunk létrehozni, amelynek segítségével közvetlen összehasonlítás végezhető el az európai és saját eredmények között. A végrehajtásra kijelölt feladatok a következők:

- Ülésben előrenyúlás
 - A vizsgált tényező: hajlékonyság.
 - A teszt leírása: Ülő helyzetben a lehető legmesszebbre nyúlás.
- Helyből távolugrás
 - A vizsgált tényező: Explózív erő.
 - A teszt leírása: Álló helyzetből távolugrás.
- Situp teszt, felülések
 - A vizsgált tényező: Törzs ereje (hasizom erő-állóképesség).
 - A teszt leírása: Fél perc alatti maximális számú felülés.
- Függés hajlított karral
 - A vizsgált tényező: Funkcionális erő (a kar és váll izomerő-állóképessége).
 - A teszt leírása: Megtartani a hajlított karú helyzetet rúdon való függés közben.
- 10x5m-es ingafutás

- A vizsgált tényező: Futási sebesség, gyorsaság.
- A teszt leírása: A maximális sebességű futás, fordulás tesztje
- Állóképességi ingafutás teszt
 - A vizsgált tényező: Kardiorespiratorikus állóképesség.
 - A teszt leírása: A kardiorespiratorikus fittség vizsgálatára alkalmas teszt gyaloglási tempóban indul, majd gyors futási sebességgel fejeződik be. A vizsgált tanuló az egymástól 20m távolságban lévő vonalak között halad, a futás irányát változtatva, hangjelzés diktálta tempóban, fokozatosan gyorsulva.

• A fenti teszteket tanévenként kell elvégezni. Bővebb információt az Oktatási Minisztérium által 2000ben kiadott „Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez” című kiadvány tartalmazza.

- Testnevelés tantárgyon keresztül egészségnevelésünk kiemelten fontos területei:
- Egészségi állapotunk ismerete
- Egészséges, aktív testmozgás, testedzés
- Helyes étkezés, táplálkozás
- A testi higiénia

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A kötelező minimális tantárgyi óraszám és a jogszabályban meghatározott kötelezettség alapján, szabadon tervezhető tanórai foglalkozások összege – vagyis a tanórák megszervezése céljából rendelkezésre álló időkeret – csak az engedélyezett óraszámig növelhető. A kerettantervre épülő helyi tanterv, valamint az SZVK által előírt magas szakmai órák száma, figyelembe véve tanulóink terhelhetőségét is, szabadon választható tantárgyak választását nem teszi lehetővé. Lehetőség nyílik azonban az egész napos iskola kereteiben (1-4. évf) szakkörökön (rajz, kórus, dráma) és egyéb szabadidős tevékenységeken (pl: múzeumpedagógia), valamint a tanulószobai csoportfoglalkozásokon való részvételre. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkozásokat egész tanév során látogatni kötelesek, így azokat a választást követően mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A kötelező és tanórán kívüli foglalkozásokon pedagógus választására nincs lehetőség.

2.7 Választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése

Kötelező vizsgatárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Történelem
- Idegen nyelv
- 2016-tól szakközgimnáziumban kötelezően választandó: ágazatnak megfelelő szakmai vizsgatárgy

Kötelezően választható vizsgatárgyak:

- táncos ismeretek
- képző- és iparművészeti ismeretek

A vizsgázó függetlenül attól, hogy milyen szintű vizsgára készült fel, dönthet abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból.

Intézményünkben tanulói igény alapján központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyakból emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést biztosít

- magyar nyelv és irodalom
 - idegen nyelv
 - testnevelés (képzőművészeti tagozat)
- tantárgyakból.

2.8 A középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv és irodalom

Magyar irodalom érettségi témakörök

Magyar nyelv

I. Kommunikáció

- II. A magyar nyelv története
- III. Ember és nyelvhasználat
- IV. A nyelvi szintek
- V. A szöveg
- VI. A retorika alapjai
- VII. Stílus és jelentés

Irodalom

I. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

- II. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők
- III. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők
- IV. Művek a világirodalomból
- V. Színház és dráma
- VI. Az irodalom határterületei
- VII. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

Emelt szintű fejlesztési követelmények magyar nyelv és irodalomból

A) KOMPETENCIÁK

1. Szövegértés

- Információk feldolgozása és megítélése.
- Információk célirányos és kritikus használata: kiválasztás, újrendezés a téma és az olvasási cél összefüggésében.
- Nyomtatott és elektronikus információforrások ismerete és használata (pl. egynyelvű szótár, antológia, kézikönyv, lexikon, enciklopédia, írott és elektronikus sajtó; CD-ROM, Magyar Elektronikus Könyvtár). A célirányos, etikus és kritikus információhasználat.
- Nyelvi, kommunikációs és irodalmi ismeretek alkalmazása nyomtatott és elektronikus információforrások szövegeinek értelmezésében, létrehozásában, összehasonlításában, megítélésében.
- Személyes állásfoglalás kialakítása különféle gondolatokról, ismeretekről, véleményekről.
- Irodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése.
- Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása a műfajnak és az adott szempontnak megfelelően.

- A gondolatmenet, a kifejezésmód, a műfaj, a szerkezet, a grammatikai szerveződés, a stílus jelentéshordozó szerepének megfogalmazása szépirodalmi, szakmai-tudományos, publicisztikai és gyakorlati szövegek értelmezésével, összehasonlításával, értékelésével.

- Annak bemutatása, hogyan hordozza és fejezi ki az irodalom különböző korok és emberek tapasztalatait, élményeit, gondolatait, erkölcsi megfontolásait.

- Szövegen belüli és szövegek közötti jelentésbeli utalások megfogalmazása.

- A cél, a kommunikatív kontextus meghatározása, a szerzői vélemények, álláspontok felismerése, rekonstruálása, értékelése írott megnyilatkozásokban.

- Olvasmányokra való tárgyyszerű, illetve a személyes érintettséget is kifejező reagálás különböző írásbeli és szóbeli közlésmódokban, a műfaji normák és a címzettek figyelembevételével.

2. Írásbeli szövegalkotás

- Széles körű olvasottságon alapuló tájékozottság és személyes vélemény megfogalmazása különböző témákban és különböző műfajokban a műfajnak, a témának, a címzettnek megfelelő szabatsósággal.

- Tájékoztató, érvelő és esszé-típusú szövegek létrehozása a megadott témákban (pl. a kulturális örökség; a civilizáció ellentmondásai; az élet minősége, a mindennapi életvitel döntéshelyzetei; az emberi

- kapcsolatok, erkölcsi kérdések, érzelmek; a mindenkori jelen problémahelyzetei, kérdései, válaszai; a tömegkommunikáció, az információs társadalom).

- Írásbeli és szóbeli műfajok felépítési, nyelvhasználati normáinak önálló alkalmazása, ideértve az önellenőrzés és a javítás képességét.

- A megnyilatkozás céljának és tárgyának megfelelő kifejtettségű és stílusú közlés, a köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható íráskép.

- Kérdés, probléma írásbeli megvitatása, érvek megfogalmazása, a téma több nézőpontú értékelését is magában foglaló önálló vélemény, álláspont, következtetés megfogalmazása az érvelés módszerével.

- Műalkotások keltette hangulat, élmény, vélemény, álláspont, értékelés kifejezése (pl. költészetben, szépprózában, színházi előadásban, filmben, épített alkotásokban, a tárgyi világban, képzőművészetben, zenében).

- Gyakorlati írásművek szerkezeti, tartalmi, nyelvi normáinak alkalmazása (pl. hozzászólásban, pályázatban, levélben, önéletrajzban, kérvényben).

- Az információk célirányos, etikus és kritikus felhasználása.

3. Szóbeli szövegalkotás, beszéd

- A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő nyelvi norma követésével lényegre törő, világos felépítésű, önállóan kifejtett közlés.

- A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumainak alkalmazása élőbeszédben, felolvasásban, memoriter szöveghű előadásában, adott témáról szóló szóbeli előadásban. A nyelv zenei eszközeinek – artikuláció, beszédtempó, hangerő, hangsúly, hanglejtés, szünet – kifejező és pontos alkalmazása.

4. Fogalomhasználat

- Szövegértelmezés, olvasmányélmény, személyes állásfoglalás fogalmilag helytálló bemutatása, előadása.

- Erkölcsi, esztétikai, poétikai, retorikai, stilisztikai fogalmak önálló alkalmazása a beszédhelyzetnek és a témának megfelelően.

- Fogalmak összefüggéseinek és változó jelentésének megértése és bizonyítása példákkal.

- Fogalmak értelmezése, meghatározása, összehasonlítása történeti kontextusokban is.

- Fogalmak változó érvényességéből következő következtetések megfogalmazása (pl. a köznyelvi norma alakulása, az irodalmiság fogalmának változásai).

Az érettségi vizsgán számon kérhető fogalmak körét a Kerettantervek 5-12. évfolyamra érvényes előírásaiban szereplő fogalmak alkotják.

Történelem

Egyetemes történelem

1.) Az emberré válás folyamata; az ősközösségi társadalom világa; az élelemtermelés kialakulása és következményei

2.) Az ókori kelet világának jellemző vonásai; a folyamvölgyi civilizációk (Egyiptom, Mezopotámia, India, Kína) bemutatása

3.) A görög föld; Kréta és Mükéné; a görög gyarmatosítás

4.) A spártai állam és társadalom

5.) Az athéni demokrácia

6.) A görög kultúra

7.) A Makedón Birodalom; a hellenizmus

- 8.) Itália földje; az etruszok; a királyság kora Rómában
- 9.) A plebejusok és a patríciusok politikai küzdelme Rómában; a köztársasági berendezkedés
- 10.) A köztársaság válsága; megoldási kísérletek
- 11.) Utak az egyeduralkodóhoz; Caesar és Augustus politikája
- 12.) A kereszténység
- 13.) A császárság válsága; a dominátus; Pannónia
- 14.) A római kultúra
- 15.) Az iszlám vallás
- 16.) A Frank Birodalom
- 17.) A kereszties hadjáratok története
- 18.) Az invetítúra háborúk
- 19.) A rendiség kialakulása és megszilárdulása
- 20.) A középkori gazdaság és kultúra
- 21.) Az Oszmán Birodalom
- 22.) A százéves háború
- 23.) A nagy földrajzi felfedezések
- 24.) A reformáció
- 25.) A németalföldi forradalom és szabadságharc
- 26.) A harmincéves háború
- 27.) A francia abszolutizmus
- 28.) Az angol polgári forradalom
- 29.) Az újkori kultúra; humanizmus, reneszánsz, felvilágosodás
- 30.) Az amerikai függetlenségi háború
- 31.) A francia forradalom
- 32.) A klasszikus ipari forradalom
- 33.) A nemzetállamok kialakulása
- 34.) Az első világháború
- 35.) Európa a két világháború között
- 36.) A második világháború
- 37.) Európa és a világ a második világháború utáni évtizedekben; a kétpólusú világrend összeomlása
- 38.) Gazdaság, társadalom, kultúra a modern korban

Magyar történelem

- 1.) A magyar nép eredete, vándorlása; a honfoglalás
- 2.) A magyar államalapítás
- 3.) A feudális magyar állam megszilárdulása, I. (Szent) László és Könyves

Kálmán

- 4.) IV. Béla és a tatárjárás
- 5.) Gazdaság, társadalom, életmód és kultúra az Árpád-korban
- 6.) Az Anjouk bel- és külpolitikája
- 7.) Hunyadi János törökellenes küzdelmei
- 8.) Hunyadi Mátyás kísérlete a rendi monarchia központosítására
- 9.) A rendi monarchia válsága, az ország három részre szakadása
- 10.) Az Erdélyi Fejedelemség aranykora
- 11.) Zrínyi Miklós politikai programja és törökellenes politikája
- 12.) A török kiűzése Magyarországról; Magyarország a dunai monarchiában
- 13.) Gazdaság, társadalom és népesség a 16-17. században; reformáció és

ellenreformáció

- 14.) A Rákóczi-szabadságharc
- 15.) A felvilágosult abszolútizmus; Mária Terézia és II. József
- 16.) A reformkor; Széchenyi és Kossuth programja
- 17.) Forradalom és szabadságharc 1848/49-ben
- 18.) A polgárosodás kibontakozása; kiegyezés; dualizmus
- 19.) Az első világháború és következményei Magyarországon
- 20.) Magyarország a két világháború között; mozgástér és kényszerpálya
- 21.) A második világháború és következményei Magyarországon
- 22.) Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- 23.) A rendszerváltás: a kommunizmus bukása és a demokrácia győzelme

2.3. Idegen nyelv

Angol nyelv

1. vonatkozások, család	Személyes	• A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) • Családi élet, családi kapcsolatok
----------------------------	-----------	--

	• A családi élet mindennapjai, otthoni teendők • Személyes tervek
2. Ember és társadalom	• A másik ember külső és belső jellemzése • Baráti kör • A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel • Női és férfi szerepek • Ünnepek, családi ünnepek • Öltözködés, divat • Vásárlás, szolgáltatások (posta) • Hasonlóságok és különbségek az emberek között
3. Környezetünk	• Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) • A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek • A városi és a vidéki élet összehasonlítása • Növények és állatok a környezetünkben • Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért? • Időjárás
4. Az iskola	• Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) • Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka • A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága • Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa	• Diákmunka, nyári munkavállalás • Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
6. Életmód	• Napirend, időbeosztás • Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) • Étkezési szokások a családban • Ételek, kedvenc ételek • Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben • Gyakori betegségek, sérülések, baleset • Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	• Szabadidős elfoglaltságok, hobbik • Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. • Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport • Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet • Kulturális események
8. Utazás, turizmus	• A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés • Nyaralás itthon, illetve külföldön • Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése • Az egyéni és a társasutazás előnyei és hátrányai
9. Tudomány és technika	• Népszerű tudományok, ismeretterjesztés • A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

Német nyelv

Persönliches

1. Angaben zur Person, Lebenslauf, Kindheit
2. Familienmitglieder, Verwandte
3. Familienfeste
4. Freunde, Freundschaft, Bekannte
5. Tagesablauf, Tageseinteilung

Wohnung, Wohnbereich

6. Unser Haus, unsere Wohnung
7. Stadt und Land – Wohnen in der Stadt und auf dem Lande
8. Haushalt, Hausarbeiten
9. Stadtverkehr, öffentliche Verkehrsmittel

Umwelt und Natur

10. Jahreszeiten, das Wetter
11. Die Natur, Ausflüge, Touristik
12. Umwelt und Umweltschutz

Schule, Lernen

13. Schule, Mitschüler, Unterrichtsstäume
14. Lernen, Unterrichtsfächer, Stundenplan
15. Ausserunterrichtliche Tätigkeit in der Schule – Schulpartnerschaften
16. Fremdsprachenerwerb – Deutschlernen
17. Berufswahl, Zukunftspläne

Gesundes Leben

18. Körperpflege, sport
19. Krankheiten – beim Arzt
20. Gesunde Ernährung – Mahlzeiten, Essgewohnheiten

Erholung, Freizeit

21. Hobbys
22. Bücher, zeitungen, Bibliothek
23. Kino, fernsehen, Rundfunk, Viedothek
24. Theater, Konzert, Museen
25. Wochenendgestaltung
26. Ferien

Alltag, Dienstleistungen

27. Einkäufe, Geschäfte

- 28. Kleidung, Mode
- 29. Gaststätten, Restaurants
- 30. Briefwechsel, Post, Telefon

Ungarn, Inlandsreisen

- 31. Fremdenverkehr, Tourismus in Ungarn
- 32. Deutsche und österreichische Schüler in Ungarn

Die deutschsprachigen Länder, Auslandsreisen

- 33. Reisevorbereitungen – Reisebüro, Reisedokumente, Bahnhof, Flughafen
- 34. Verpflegung und Unterkunft im Ausland
- 35. Eine Reise nach Deutschland
- 36. Eine Reise nach Österreich oder in die Schweiz

Wissenschaft und Technik

2.4. Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
 - halmazelmélet (halmazelméleti alapfogalmak; halmazműveletek, műveleti tulajdonságok; a halmazfogalom és a halmazműveletek használata a matematika különböző területein /pl. számhalmazok, ponthalmazok/)
 - logika, logikai műveletek (a negáció, konjunkció, diszjunkció, implikáció, ekvivalencia ismerete, alkalmazása; a „minden”, „van olyan” logikai kvantorok ismerete, alkalmazása; egyszerűen matematikai szögek értelmezése)
 - fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikában (a tárgyalt definíciók és tételek pontos megfogalmazása, szükséges és elégséges feltételek helyes alkalmazása)
 - kombinatorika (egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása)
 - gráfok (a gráf szemléletes fogalma, egyszerű alkalmazásai, gráfelméleti alapfogalmak)
2. Számelmélet, algebra

- számfogalom (a valós számkör; a valós számok különböző alakjai; alapszámok, műveleti tulajdonságok ismerete, alkalmazása a valós számkörben, az adatok és az eredmény pontossága; számrendszerek, a helyiértékes írásmód)
- számelmélet (az osztó, többszörös, prímszám, összetett szám fogalma; a számelmélet alaptétele, számok prímtényezőkre bontása, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös; egyszerű oszthatósági feladatok)
- algebrai kifejezések, műveletek (műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel; másod- és harmadfokú nevezetes azonosságok alkalmazása.
- hatvány, gyök, logaritmus (definíciók, műveletek, azonosságok (egész kitevőjű hatványok, racionális kitevőjű hatványok); a logaritmus fogalma, a logaritmus azonosságainak alkalmazása egyszerű esetekben)
- egyenletek, egyenlőtlenségek (első- és másodfokú egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása; az egyenletmegoldás alkalmazása szóves feladatokban; egyszerű négyzetgyökös, algebrai törtes, abszolútértékes egyenletek; a definíciókra és az azonosságok egyszerű alkalmazására épülő exponenciális, logaritmusos és trigonometrikus egyenletek; két pozitív szám számtani és mértani közepének viszonya, két ismeretlenes lineáris és másodfokú egyenletrendszer; egyszerű egyenlőtlenségrendszerek)

3. Függvények, az analízis elemei

- függvények, függvények grafikonjai, függvény-transzformációk (a függvény matematikai fogalma, megadásának módjai; az alapfüggvények (lineáris, másodfokú, harmadfokú és négyzetgyök-függvények, fordított arányosság, exponenciális és logaritmusfüggvény, trigonometrikus függvények, abszolútérték függvény) és egyszerű transzformáltjaik)
- függvények jellemzése (zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás)
- sorozatok (számtani sorozat, mértani sorozat, kamatos kamat számítása)

4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria

- alapfogalmak, pont-halmazok (tételek távolsága, szöge; nevezetes pont-halmazok)
- geometriai transzformációk (egybevágósági transzformációk, egybevágó alakzatok; középpontos hasonlóság, hasonlóság; hasonló alakzatok tulajdonságai; az egybevágóságra és a hasonlóságra vonatkozó ismertek alkalmazása egyszerű feladatokban)

- síkgeometriai alakzatok: háromszögek (tételek az oldalakra, szögekre, nevezetes pontokra, vonalakra – alkalmazásuk bizonyítási és szerkesztési feladatokban)
- négyszögek (nevezetes négyszögek (trapézok, deltoidok) és tulajdonságaik; alaptulajdonságok; szabályos sokszögek)
- kör (a kör és részei, a kör és egyenes kölcsönös helyzete)
- térbeli alakzatok: henger, kúp, gúla, hasáb gömb csonkakúp, csonkakúp
- terület-, terület, felszín- és térfogatszámítás (egyszerű síkidomok és részeik kerülete, területe; testek felszínének és térfogatának számítása; hasonló síkidomok és testek különböző mérőszámainak és a hasonlóság arányának viszonya)
- vektorok (a vektor fogalma; vektorműveletek (összegvektor, különbségvektor, skalárral való szorzás, skaláris szorzat) és tulajdonságaik; vektor koordinátái; vektorok alkalmazása)
- trigonometria (szögfüggvények fogalma, egyszerű összefüggések a szögfüggvények között; szinusztétel, koszinusztétel)
- koordináta-geometria (alakzatok (egyenes, kör) egyenlete és kölcsönös helyzetük)

5. Valószínűség-számítás, statisztika

- leíró statisztika (statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai (kördiagram, oszlopdiagram); gyakoriság, relatív gyakoriság; átlagok: számtani közép, súlyozott közép, rendezett minta közepe (medián), leggyakoribb érték (módusz); szórás)
- valószínűség-számítás (valószínűség fogalma, a valószínűség klasszikus kiszámítási módja; visszatevése mintavétel)

Földrajz

Térképi ismeretek

- A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai.
- A különböző tartalmú és fajtájú térképeken közölt információk
- leolvasása, az egyszerű összefüggések feltárása és alkalmazása.
- Helymeghatározás a térképen, távolságmérés és -számítás.
- Az úrtérképezés gyakorlati jelentősége.
- Földrajzi és környezeti elemek azonosítása űrfelvételeken.

2. Kozmikus környezetünk

- A Naprendszer felépítése és annak földi következményei. A Nap.
- A Föld mozgásai és azok következményei.
- A helyi és a zónaidő számításával kapcsolatos gyakorlati feladatok megoldása.
- Az űrkutatás eredményeinek gyakorlati vonatkozásai.

3. A geoszférák földrajza

• A kőzetburok: Tájékozódás a földtörténeti időegységekben, főbb eseményeikben. Égitestünk gömbhéjas szerkezete. A kőzetlemezek és mozgásuk következményei. A Föld nagyszerkezeti egységei.

• A belső és külső erők felszínformáló szerepe, a felszínformák. A leggyakoribb ásványok és kőzetek felismerése, gazdasági hasznosíthatóságuk.

• A levegőburok: A légkör szerkezete, anyagi felépítése.

• A légkörben lezajló folyamatok és törvényszerűségeik, az éghajlati elemek közötti kölcsönhatások. Az időjárási elemek szerepe a felszínformálódásban. Az időjárási elemekkel kapcsolatos számítási feladatok megoldása. Az időjárás-jelentések értelmezése, a változások okainak magyarázata.

• A légkör szennyeződésének okai és a szennyezettség következményei.

• A vízburok: A vízburok tagolódása és a víz körforgása.

• Az óceánok és a tengerek földrajzi jellemzői, gazdasági jelentőségük.

• A felszíni és felszín alatti víztípusok, hasznosíthatóságuk lehetőségei.

• A vízgazdálkodás főbb tevékenységei.

• A vízellátás és a vízszennyezés helyi, ül. az egész bolygóra kiható problémái, megoldási lehetőségek.

• A víz és a jég felszínformáló tevékenysége.

A talaj: A talaj természeti és gazdasági jelentősége, a talajpusztulás és következményei.

4. A földrajzi övezetesség

A szoláris és a valós éghajlati övezetek. A földrajzi övezetek, övek, területek/vidék elhelyezkedése, hasonló és eltérő vonásai, a gazdálkodás jellemzői, a környezeti problémák. A függőleges és a vízszintes övezetesség kapcsolata.

5. Népeség és településföldrajz

A Föld népességnövekedésének időbeli alakulása, okai, környezeti következményei. A népesség szerkezete. A népesség térbeli eloszlását meghatározó legfontosabb tényezők, a területi megoszlás különbségei. Az urbanizáció és a népességmozgások vonásai és következményei. Az egyes településtípusok jellemzői, kialakulásuk okai.

6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe

A világgazdaság: A világgazdaság ágazati felépítése. A gazdasági fejlettség mérésére alkalmas legfontosabb mutatók. A fejlettség területei különbségei. A piacgazdaság működésének elve. A jelentősebb nemzetközi gazdasági és pénzügyi tevékenységek és szervezetek. A nemzetközi munkamegosztás és a világkereskedelem főbb irányai, résztvevői. A globalizáció. Az integráció legfontosabb lépései az Európai Unió példáján.

Gazdasági ágazatok: A legfontosabb gazdasági ágazatok telepítő tényezői, azok változása. A gazdasági szerkezetváltás folyamata. A mezőgazdaság termelés jellemzői. Az energiagazdaság és az ipar jelentősége, átalakulási tendenciái. Az infrastruktúra szerepe és kapcsolata az életminőséggel.

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

Földünk országainak csoportosítása társadalmi-gazdasági jellemzőik szerint. A világgazdasági központok és a peremterületek, eltérő és változó szerepük a világgazdaságban. A különböző egyedi szerepköröket betöltő országcsoportok és országok földrajzi jellemzői.

8. Magyarország földrajza

Magyarország földrajzi helyzete. Hazánk természeti adottságai és erőforrásai, a medence -jelleg érvényesülése. Népeségföldrajzi folyamatok és azok következményei. A népesség nemzetiségi összetételének változásai és következményei a Kárpát-medencében. Magyarország gazdaságának jellemző vonásai. A gazdaság fő ágai, ágazatai, területi és szerkezeti átrendeződése, annak okai és társadalmi-gazdasági következményei. Nemzetközi gazdasági kapcsolataink. Hazánk idegenforgalma. A hazai tájak és régiók eltérő természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági képének bemutatása. Hazánk környezeti állapota, legfőbb természeti, kulturális és környezeti értékei, gazdasági eredményei. A lakóhely és a régió természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői.

9. Európa regionális földrajza

Európa természeti és társadalmi-gazdasági képe. Az egyes kontinensrészek és a tipikus tájak földrajzi jellemzői. Az európai országok szerepe a kontinens, illetve a világ gazdaságában. Társadalmi-gazdasági adottságaik közös és eltérő vonásai jellemzői. Az Európai Unió kialakulásának társadalmi-gazdasági alapjai, működésének jellemző földrajzi vonásai. Egyes területeinek és országainak hasonlóságai és különbségei. A környezeti problémák területi jellemzői, a megoldásukra tett törekvések Európában.

10. Az Európán kívüli földrészek földrajza

Az egyes kontinensek általános természetföldrajzi és társadalmigazdasági jellemzői, tipikus tájai. Az eltérő társadalmi-gazdasági fejlettségű területek, a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportok és országok. Példák a társadalom természeti környezetbe való beavatkozására az egyes földrészeken.

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

A legfőbb globális problémák és azok kialakulásának természeti, társadalmi-gazdasági okai. Példák a globális környezeti gondok megoldási lehetőségeire.

2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A beszámoltatás, számonkérés követelményei: a tanár számára derüljön ki, hogy a tanuló az adott témakör ismereteit a továbbhaladáshoz szükséges minimális szinten teljesítette-e, illetve milyen szinten teljesítette. A teljesített szinthez viszonyítva differenciáltan értékelje.

Formái:

- szóbeli felelet
- írásbeli felelet
- röpdolgozat: váratlan írásbeli számonkérés
- diagnosztizáló felmérés
- nagydolgozat
- témazáró dolgozat: egy adott témát átfogó, azt lezáró szummatív típusú írásbeli számonkérés

2.9.1 Írásbeli feladatok értékelése

Ezek lehetnek:

- röpdolgozat (bármikor)
- írásbeli felelet (bármikor)
- nagydolgozat/témazáró dolgozat
- (- a tanuló joga, hogy erről legalább egy héttel a dolgozat megírása előtt értesüljön; a tanár kötelessége, hogy a megíratástól számított legfeljebb 2 héten belül a dolgozatokat kijavítva, értékelve nyilvánosságra hozza,
- a tanuló joga, hogy egy tanítási napon az általános iskolában egy, a középiskolában két nagydolgozatnál/témazáró dolgozatnál többet ne írjon, a tanárok kötelessége, hogy ezen dolgozatok ütemezését az éves tanmeneteik összeállításánál egymás között összehangolják).

A nagydolgozat/témazáró dolgozat jellegéből adódóan szummatív, lezáró típusú, ezért súlya a tanuló minősítése szempontjából döntő, szerepe a tanuló értékelése szempontjából kiemelten hangsúlyozott.

A nagydolgozatok/témazáró dolgozatok az iskola irattárában a törvény által meghatározott ideig megőrzendők.

A félévi és év végi elégséges osztályzat legalább 1,8 értékű tanulmányi átlaggal – szaktanári mérlegelés alapján - szerezhető meg.

Szóbeli értékelés:

Az iskola az írásbeli értékelésen túl szóban is tájékoztatja a szülőt a tanuló teljesítményéről.

A szóbeli tájékoztatáson jelen van a tárgyat tanító pedagógus, az osztályfőnök, ha szükséges az intézmény vezetője vagy helyettese.

A szülő(k) és a pedagógusok aláírásukkal igazolják a részvételt.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az 1-4. évfolyamon az iskolaotthonos nevelés és oktatás biztosítja az új ismeretek elsajátítását, valamint a következő napokra való felkészülést. A tanulók a házi feladatot is az iskolában készítik el. A tanítás és tanulás folyamatának az iskolaotthonban legsajátosabb lehetősége az önálló foglalkozás, amennyiben a szülő kérésére a tanuló egyéb iskolán kívüli elfoglaltsága miatt az önálló foglalkozáson nem tud részt venni, (így a következő napra való felkészülése az iskolában nem biztosított) a szülő vállalja gyermeke felkészítését.

Az otthoni felkészüléshez a tantárgy jellegéből adódóan írásbeli és/vagy gyakorlati és/vagy szóbeli feladatokat kapnak a diákok. Ezek aránya a tantárgy jellegéhez igazodik, mennyisége arányban áll a tanórán feldolgozott tananyag mennyiségével.

Az iskola valamennyi évfolyamára igaz, hogy a szünetekre (ősz, téli, tavaszi) ugyanannyi házi feladatot kaphatnak a diákok, mint az egyik napról a másikra történő folyamatos felkészülés során.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

2.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a matematikát, az idegen nyelvet, az informatikát és a technikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására. Művészeti iskola lévén tanulóink humán beállítottságúak számukra a matematika tantárgy minimum követelményeinek elsajátítása is gondot okoz, a magas létszámú osztályokban a lemaradók felzárkóztatása nem valósítható meg. Informatika és technika tantermünk kicsi, 15 főnél több tanuló nem fér el.

A választható tantárgyak esetében (biológia, földrajz, testnevelés) diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, mely tárgyból kívánják ismereteiket magasabb óraszámban bővíteni.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.11 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk. A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai, nemzetiségi kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák: hon és népismeret, tánc történet, zenetörténet, művészettörténet

- osztályfőnöki órák

- tanórán kívüli tevékenységek: szakkörök, rendezvények, kiállítások szervezése, rendezése, szabadidős tevékenységek, táborozások, színház- és múzeumlátogatás, hangverseny látogatás, iskolai fellépések.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Intézményünk speciális jellegéből adódóan csak a képzőművész tanulóknak van testnevelés órája, ezért a doktor F. Mérey Ildikó által kidolgozott Hungarofit módszert alkalmazza a tanulók fizikai állapotának mérésére, mert ez módszer a testnevelés sajátos eszköz- és módszerrendszerével mérve olyan egyszerű és megbízható mérési és értékelési rendszert ad – mindkét nem minden korosztálya számára – amely különösebb anyagi és időráfordítás nélkül bárhol elvégezhető, ezért a gyakorlati életben kiválóan alkalmas a diákok fizikai állapotának országosan egységes minőségellenőrzésére.

A 6-18 éves tanulók fizikai állapotának mérésére szolgáló próbarendszer nevelési eszközként is tekinthető, amely lehetővé teszi a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését.

A próbarendszer két csoportra bontható (elsősorban az eszközellátottságot figyelembe véve): kötelező és ajánlott tesztek.

A próbák minden korosztály számára egységesek.

A tesztekét évente kétszer, tanév elején és végén kell elvégezni.

A tesztek eredményeit minden gyermeknek személyre szólóan kell megadni. Az értékelőlapot 3 példányban kell elkészíteni. Az egyik példány a gyermeké, hogy lássa hol áll korábbi teljesítményéhez, az osztályátlaghoz és az országos átlaghoz képest. A másik példány a szülőké, hogy tisztán lássanak és ösztönözhesék gyermekeiket fizikai fittségük fejlesztésére, a harmadik példányt a központi adatfeldolgozónak kell megküldeni.

A tanulók valamennyi tesztet sportfelszerelésben hajtják végre az iskola tornatermében.

A motoros tesztek sorrendje

1. Egyensúlyi teszt

2. Végtagmozgás gyorsaságát mérő teszt: lapérintés

3. Hajlékonysági teszt: ülésben előre nyúlás (kötelező)

4. Dinamikus láberő teszt: helyből távolugrás (kötelező)

5. Statikus erőt mérő teszt: kézi szorító erő
6. Törzsereőt mérő teszt: sit-up teszt, felülések (kötelez:)
7. Funkcionális karereőt mér: teszt: függés hajlított karral (kötelez:)
8. Futási sebességet, fürgeséget mér: teszt: 10x5 méter ingafutás
9. Kardio-respiratorikus állóképességi teszt:
 - 20 méteres ingafutás
 - 12 perces futás – Cooper teszt

Az országosan egységes adatszolgáltatáshoz tanév elején és a tanév végén meg kell mérni a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt, és a mért eredmények pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.

Az adatok nyilvántartása

Az egyéni adatlapokat osztályonkénti bontásban és az osztályonkénti adatlapokat is a vizsgálatot végző tanár kezeli. Az intézményi osztályonkénti összesített adatlapokat a vezető testnevelő állítja össze a tanév végén mért eredmények alapján, majd az intézmény vezetőjének aláírásával hitelesítve továbbítja.

Egyéb felmérések

A testnevelő: kollégák az eddig ismertetett tesztek mellett minden korcsoportban végeznek további felméréseket is abból a célból, hogy még teljesebb képet kapjanak tanulóink fizikai állapotáról. Ezek a felmérések a következő: feladatokból állnak:

- falhoz passz: 2 méterre: l kosárlabdával 1 perc alatt
- 60 méteres síkfutás: stopperrel mért időre
- 400 méteres síkfutás: stopperrel mért időre
- kislabda hajítás: tömött kislabdával
- négyütemű+ fekvőtámasz: négyütemű+ szabad gyakorlat elvégzése 1 perc alatt
- medicin dobás hátra: 3 kg-os medicin labdával fej fölött
- kötélmászás: 4 m-es kötéltre, időre, állásból indulva
- súlypontemelkedés: állásból, páros lábbal való felugrás

2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Tervszerű szervezett rendszeres tevékenység, a legszélesebb értelemben vett megelőzés. Iskolánk egészségfejlesztési feladatai az alábbi célokban konceptualizálódnak.

Iskolaorvosi, védőnői vizsgálatok

Mivel tanulóink fokozott fizikai igénybevételnek vannak kitéve, az iskolaorvos és a védőnő nem csak a kötelezően kijelölt osztályokat vizsgálja meg, hanem minden évfolyamot.

A következőket vizsgálja a védőnő: látásélesség, színlátás, hallás, vérnyomás, tisztaság.

Tanulóink tiszták, gondozottak.

Fogászati szűrővizsgálat

Szerencsés, hogy jelenleg évente megyünk iskolafogászati szűrésre. A vizsgálat eredményéről minden esetben értesítjük a szülőt. /Aláírásával igazolni kell a vizsgálati lapot. / A szükséges kezelések elvégeztetése a szülő kötelessége.

A gyermekek testtömege

A védőnő méri a gyerekek magasságát, testtömegét valamennyi osztályban.

Fizikai és motorikus képességek

Tanévenként tanulóinkkal elvégezzük a NETFIT mérést.

Lelki egészség

A lelki egészségnek sok összetevője van. Sokat tehetünk az önismeret és emberismeret, önbizalom, önértékelés terén, a túlterhelés megelőzésében, a stresszhatások elviselésében, a fáradás megelőzésében, a félelem és szorongás csökkentésében.

A szakirodalom sok jó, használható tesztet közöl.

Az osztályfőnöki munkaközösségben úgy döntöttünk, először a gyerekek szorongásáról szeretnénk képet kapni, s fokozatosan az osztályfőnöki órákon felmérünk több területet is.

A tanulók pszichés egészségvédelme

A túlterhelés és kimerülés elkerülésének érdekében meg kell állapítani a megfelelő terhelési szintet, helyes napirendet kell kialakítani otthon és az iskolában, a követelményeket össze kell hangolni, hatékonyabb oktatási módszereket kell bevezetni. Megfelelően kell motiválni, hogy a pozitív érzelmeket jobban kihasználhassuk. Az aktív és a passzív pihenés /pl. alvás/ egészségmegőrzésben játszó szerepét szem előtt kell tartani.

El szeretnénk érni, hogy iskolánk egészségbarát környezetként alkalmassá váljon az egészséges viselkedés, életmódelemek közvetítésére, egy mentálhigiénés alapon szerveződő, átfogó jellegű, egészségvédő-fejlesztő program segítségével.

A feladatok lebontása osztályokra:

1. osztály:

- a test tisztán tartása, a személyi higiénia;
- környezetünk tisztasága;
- a helyes öltözködés.

2. osztály:

- táplálkozási ismeretek;
- helytelen és helyes táplálkozási szokások;
- teljesítmény és táplálkozás.

3. osztály:

- egészség-betegség;
- helyes életmód, egészséges napirend;
- sport, mozgás, egészség.

4. osztály:

- élvezeti szerek és károsító hatásuk;
- barátság, érzelmek, társas kapcsolatok.

5. osztály:

- ápoltság, divat;
- egészséges otthon és iskola;

- környezetszennyezés.

6. osztály:

- élelmiszerek összetevői, tápanyagok, energiaszükséglet;
- konyhatechnikai alapismeretek;
- testünk higiéniája.

7. osztály:

- egészség, betegség, orvos;
- sport, egészség;
- káros szenvedélyek, élvezeti szerek;
- elsősegélynyújtás.

8. osztály:

- a serdülőkor kozmetikája;
- önismeret, önértékelés, önkritika;
- szerelem, párválasztás, családalapítás, fogamzásgátlás, nemi betegségek megelőzése;

megelőzése;

- helyes életmód kialakítása.

9-13. évfolyam:

- önismereti játékok, tesztek, csoportépítés;
- kommunikációs játékok, nonverbális és verbális, Gordon modell, riport felvétele;
- szituációs játékok, konfliktus megoldás, aszertivitás, segítői magatartás mintái a kommunikáció gátja, az „énvédelem” játéka, megküzdési stratégiák;
- a másság elfogadása.

Felelős: Osztályfőnök, munkaközösség vezető, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős

Egyéb tantárgyi lehetőségek

Matematikaórán: Az egészségnevelés bármely témaköréhez kapcsolódva, például a különböző ételekben található tápanyagmennyiségek, a dohányzás kapcsán a tüdőben lerakódó kátrány mennyiségének kiszámítása.

Fizikaórán: például a sugárzás hatása az egészségre.

Magyar irodalom és nyelvtan órán: az egyes irodalmi művek témájához kapcsolódva, fogalmazási feladatként vagy nyelvtani elemzéshez példamondatként az egészségnevelés bármely témaköre felhasználható.

Történelemórán: az egyes történelmi korokra jellemző egészségi és egészségügyi állapotok.

Idegennyelvórán: egészségneveléssel kapcsolatos cikkek fordítása.

Kémiaórán: kísérletekkel bemutatni a dohányzás káros hatásait.

Rajzórán: az egészségnevelés bármely témaköréhez kapcsolódóan egészségnevelési plakátok készítése, témára vonatkozó pályázatokon való részvételre buzdítás.

Technikaórán: Az iskolában nincs háztartási ismeretek tanítása. A hagyományos technika A változatával dolgozunk.

A közlekedési balesetek megelőzésének lehetőségei.

A szerszámhasználat során a balesetek elkerülése.

Az elektromos áram okozta balesetek stb.

A felsorolásban nem említett tantárgyakba hasonló módon beépíthető az egészségnevelés.

A tanórán kívüli lehetőségek:

- kerékpáros ismeretek oktatása, gyakorlása (alternatív testnevelési program)
- világnapok, megemlékezések
- relaxációs módszerek alkalmazása
- egészségnevelési programokhoz való csatlakozás
- erdei iskola

Szünidei lehetőségek:

- gyalogos vándortúra
- gólyatáborok
- kurzusok
- nyári táborok

2.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a nevelők, szülők és gyermekek által kialakított természetes körülmények között zajlana az érdemi munka. A belső terek hangulatosabbá válnának mindenütt, több lenne a növény. Diákjaink és dolgozóink figyelnének az intézmény energia és víz felhasználására, csökkenne a keletkezett hulladék mennyisége és megvalósulna a szelektív gyűjtés. Iskolánk képessé tenné a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén. A szülők azért is választanák intézményünket, mert a diákok itt harmonikusabb, stresszmentesebb körülmények között tanulhatnak.

Általános hosszútávú cél

A környezeti nevelés alapelvei közül kiemelten kezeljük:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi jogok és szükségletek;
- demokrácia;
- elővigyázatosság, biológiai és társadalmi sokféleség.

Mindig szem előtt tartjuk, hogy gyerekeket képzünk, ezért minden órán és foglalkozáson fontos, hogy a gyermekek fejében egységes rendszer alakuljon ki. A környezeti nevelés és oktatás tartalma és módszerei az alábbi egyetemes célok elérését tűzik ki:

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT);

- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé;

- bekapcsolni az intézményünket a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Rövidtávú célok

RÖVIDTÁVÚ CÉLOK	FELADATOK	SIKERKRITÉRIUMOK
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg	a tanmenetekben is konkrétan megjelöljük a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket	az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg
erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket	projektek kidolgozása	a széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel kapcsolódnak össze, egyre több tanuló vesz részt tanulási projektben
a pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői	képzések, továbbképzések, értekezletek tartása	a felnőttek rendelkeznek azon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonással, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen egy program
Az iskola tisztaságának javítása, a szeméti mennyiségének csökkentése	szelektív hulladékgyűjtés (egyelőre csak a papír folyamatos gyűjtése) a helyes vásárlói szokások kialakítása	javul az iskola tisztasága, csökken az elszállított szeméti mennyisége, kevesebb a csomagolási hulladék a szemetesekben

takarékoskodás a vízzel, villannyal	rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések (ügyeletes tanár és DÖK), számítások, következtetések	nem lesznek nyitva felejtett, vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok. Csökken az iskola víz- és villanyszámlája
a tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket és ápolják a hagyományokat	a természetben környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás (táborok, túrák) kiállítások, vetélkedők (jeles napok)	ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjá
legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői	akciók (madarak, fák napja), faültetés, madáretetés, iskolai sziklakert	a tanuló kötődik környezete egy darabkájához és ezen keresztül átérzi megóvásának fontosságát
fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét megalapozva az élethosszig tartó tanulást	„zöldsarkok” kialakítása (iskolai könyvtár, osztálytermek)	Szép eredményeket érünk el különböző versenyeken és egyre több tanuló kér feladatot a témával kapcsolatban

A szakképzés szempontjainak beépítése

A képzés során tudatosítanunk kell diákjainkkal, a jövő szakembereivel, hogy az ember termelő, fogyasztó tevékenysége során valamennyi földi szférában változásokat okoz. Ezen változások csökkentéséhez és megelőzéséhez vezető céljaink és feladataink ezért:

- életkoruknak megfelelően bővíteni látókörüket;
- közvetlen és tágabb környezetük élő és élettelen elemeinek szépségeinek és értékeinek megismertetése;
- szokások kialakításával, az értékek tudatos formálásával alátámasztva a környezetért felelősséget érző szakemberek nevelése;
- legyenek tisztában a történelmi, gazdasági változásokkal, tanulmányozzák a múltat, különös figyelemmel a szakmájukhoz kapcsolódóan;

- ismerjék meg, tiszteljék illetve kapcsolódjanak be az iskola és a város hagyományőrző programjába.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezés

Tanórán

Hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat, az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel.

Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert csak így lehet átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért. Az egyes tantárgyak környezeti nevelési lehetőségei:

a.) Magyar nyelv és irodalom

Általános iskola alsó tagozat:

- a tanulók ismerjék meg közvetlen természetes és mesterséges környezetük értékeit bemutató alkotásokat (mese, monda, népdal, vers);
- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket alkalmazzák az anyanyelv gazdagságát, szépségét, a szóbeli, írásbeli kommunikáció során.

Általános iskola felső tagozat

- a tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását, és mindezt tudják alkalmazni a természet és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést, a környezet és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával;
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit;
- a tánc és drámajátékok segítségével fejlesszük kompetenciájukat.

Szakgimnáziumi tanulók:

- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, harmonikus kapcsolatokat;

- legyenek képesek lényeges és lényegtelen információk közötti különbségtételre;
- tudatosan készüljenek a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére;
- tudjanak hivatalos iratokat készíteni;
- törekedjenek a szakmai nyelv igényes, színes, pontos használatára.

b.) Történelem

- A tanulók értsék és tudják, hogy mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet.

- Értelmezzék, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására.

- Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket.
- Értsék meg a világot érintő globális problémákat, érezzék az egyén, az állam, a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.
- Tiszteljék a hagyományokat.

c.) Matematika

- A tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják.

- Tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni.
- Tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait.
- Ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, ezeket elemezzék és megfelelő következtetéseket vonjanak le.
- Legyenek képesek reális becslésekre, egyszerű statisztikai módszerek alkalmazására.

d.) Idegen nyelv

- A tanulók ismerjék meg a nyelv segítségével más országok, hazánkkal hasonló környezeti problémáit

- Ismerjék meg más népek, idegen országok környezetvédelmét, környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit

- Fejlődjön idegen nyelvi kommunikáció készsége, és alakuljon ki a környezettel szembeni nemzetközi felelősség érzése

e.) Földrajz

- A tanulók szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről

- Ismerjék meg és őrizték a természeti és az ember alkotta táj szépségeit
- Ismerjék meg a világ globális problémáit
- Érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat

f.) Biológia

- A tanulók ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti, működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket

- Ismerjék meg a környezetegészségügyi problémákat
- Legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- Sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat
- Alakuljon ki ökológiai szemléletmódjuk

g.) Fizika

- A tanulók ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások egészségkárosítását (sugárzás, zaj, rezgés), tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit

- Ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat

- Ismereteik birtokában tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak

h.) Kémia

- A tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel

- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére

- Törekedjenek környezettudatos magatartás kialakítására

i.) Testnevelés

- A tanulók értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket.

- Értsék és tapasztalják meg (szabadtéri foglalkozásokon keresztül), hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes.

- Legyenek tisztában azzal, hogy a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében

- Sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl.: méta, gólyaláb, zsákban futás) tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását

j.) Szakmai tárgyak

Általános iskola

- a tanulók ismerjék fel a természeti, illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát;

- ismerjék meg a természet tánc- és képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;

- tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság alapja, tudjanak példát a népi építészet, díszítőművészet, táncművészet hazai előfordulásaira;

- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;

- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontból is elemezni;

- legyenek képesek alkotások létrehozására, környezeti nevelési témakörben;

- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit a tartalom és forma összefüggéseit;

- tudjanak példát mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel;

- Legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására, mozdulatsorok tartásképek segítségével (árvíz, tűz, stb.).

Szaktanár

- a tanulók ismerjék a szaktanár gyakorlásához kapcsolódó természet és környezetvédelmi ismereteket;
- ismerjék a szaktanához kapcsolódó higiéniai követelményeket, és ezek gyakorlati alkalmazását;
- tudják a szaktanai ártalmak hatását, legyenek képesek a megelőzésre;
- ismerjék a szaktan történetét és lássák a környezetre gyakorolt hatását;
- sajátítsák el a szaktanspecifikus munkát, tudják kiemelni a szaktan környezetterhelő hatásait, a védekezés lehetőségeit ismerjék meg;
- látogassák meg a szaktanához kapcsolódó létesítményeket, figyeljék meg a helyes környezetvédelmi technológiákat;
- alakuljon ki a munka és technológia fegyelem.

Nem hagyományos tanórai keretben

Tanulóink erdei iskola keretében, intézmény és múzeum látogatások során tanulják meg a természettel való harmóniábanélést.

Tanórán kívüli programok

. Tanévenként két alkalommal szelektív hulladékgyűjtést szervezünk a szülők aktív közreműködésével. Kiállításokat rendezünk jeles alkalmakra (madarak fáknapja, a Föld napja stb.). Iskolai szinten megrendezett környezetvédelmi vetélkedőnk támogatója a győri Reflex környezetvédelmi munkacsoport. A rendszeresen megrendezésre kerülő kézműves foglalkozások során a természetes anyagokat felhasználva építünk a népi mesterségek hagyományaira.

Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra is szükség van. Néhány munkánk során alkalmazott módszercsoport:

- művészeti kifejezés
- kooperatív, együttműködő tanulási technikák
- terepgyakorlati módszerek

- modellezés, játékok

Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért szerveznünk kell olyan képzéseket, amelyeken bemutatjuk az interaktív lehetőségeket.

Tanesszközök

Iskolánk rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel és szakkönyvekkel amelyek, a környezetnevelési munkához szükségesek.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Tanulóinkat megtanítjuk a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára.

Iskolán belüli kommunikáció:

- kiselőadások tartása szemléltető eszközzel;
- házi dolgozatok, poszterek, koreográfiák készítése és bemutatása;
- faliújságon közölt információk értelmezése és készítése, szórólapok készítése.

Iskolán kívüli kommunikáció:

A közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes szervezetekkel.

- a környezetvédelemről szóló cikkek, rádió és televíziós hírek feldolgozása, értékelése.

Minőségfejlesztés

Az iskolai környezeti nevelési munka mérése és értékelése eltér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismertek mellett a többi tantárgyhoz képest markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről.

Az iskolai munkaterv részeként a környezeti nevelési munkacsoport (környezetegészség nevelő multiplikátor, szabadidő szervező, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, drogügyi

koordinátor, DÖK segítő tanár, természettudományos munkaközösség vezetője) minden tanévben elkészíti az iskola éves környezeti nevelési munkaprogramját. A félévi és az év végi értékelő nevelőtestületi értekezleten az iskolai munkaterv ezen része is megvitatásra, illetve elfogadásra kerül.

2.14. Gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskola pedagógusai figyelmet fordítanak arra, hogy felismerjék és egyéni bánásmódban részesítsék a rejtett dysgráfiás, dyslexiás, dyscalculiás tanulókat és szakellátáshoz juttassák őket. A képzőművészeti tanszakon sikerrel végzett már mozgás, illetve hallás fogyatékos tanuló is.

Az 1-4. évfolyamon egész napos nevelés és oktatás biztosítja az új ismeretek elsajátítását, valamint a következő napokra való felkészülést, melynek keretében két differenciáló pedagógus segíti a lemaradók felzárkóztatását.

Az 5-8. évfolyamon tanulószobai foglalkozások keretében történik a felzárkóztatás, a nem szakrendszerű oktatás kiterjesztésével kompetencia alapú nevelés folyik. A kulcskompetenciák megalapozásának, az alapkészségek és képességek fejlesztésének kiemelten javasolt módszerei, munkaformái valósulnak meg a kooperatív tanulás, projektmódszer, projekt alapú oktatás, egyéni foglalkoztatás, páros munka, csoportmunka és a differenciált, személyre szabott tanulásszervezés alkalmazása által.

A kollégiumi nevelőtanárok szakjuknak megfelelő differenciált- és fejlesztő foglalkozásokat tartanak, valamint szakjuknak, érdeklődési körüknek megfelelő szakköri foglalkozásokat vezetnek.

A kollégiumban a tanulószobai foglalkozás kötelező az általános iskolás tanulók és a 9. évfolyamos tanulók részére. A felsőbb évfolyamos tanulók igénybe vehetik a tanulószobát. A tanulószobai munka során fokozottan figyelünk a gyengén teljesítő diákokra. A valamilyen okból lemaradt tanulók fejlesztése, felzárkóztatása szervezett keretben, tanárok vezetésével folyik.

Mivel a kollégium a határon túlról is fogad növendékeket, nevelőink hangsúlyosan kezelik az ő beilleszkedésüket és az anyaországban való tájékozódásukat, velük szemben csak

a pozitív diszkriminációról beszélhetünk. Ugyanilyen módon kezeljük az etnikai kisebbséghez tartozó tanulóinkat.

A szociális hátrányokkal induló gyermekekkel való törődés feladatai:

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása során, a tanulók szociális körülményeinek vizsgálatakor körvonalazódik, hogy kik azok a tanulók, akinek családi háttere nem mindig képes biztosítani azokat a feltételeket, amelyek a gyermek fejlődéséhez szükségesek.

Iskolánk a segítségadást az alábbiak szerint végzi:

- tájékoztató a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon (kedvezményes étkezési költségek)
- olyan pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, amelyek a hátrányos helyzetű gyermekek segítésére irányulnak
- tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása
- kiemelt figyelem a pályaaorientációra
- alapítványi ösztöndíjak odaítélése
- táborozási hozzájárulások biztosítása
- a tanulók életkorának megfelelő prevenciós tevékenység (drog-, bűnmegelőzési programok, mentálhigiénés programok)

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánk pedagógiai munkájának alapvetése, hogy senkit nem érhet hátrányos megkülönböztetés bőrszíne, vallása, nemzeti, vagy etnikai hovatartozása vagy egyéb identitása miatt. Az ifjúságvédelem iskolánk pedagógiai tevékenységének szerves része, melyet az osztályfőnöki munkaközösség vezető irányításával az osztályfőnökök, illetve az intézmény dolgozóinak együttes feladatát képezi.

Az osztályfőnök, mint gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai: a gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségek felismerése, jelzési és együttműködési kötelezettség, megelőzés, segítségnyújtás és dokumentálás. A megelőzés érdekében az iskolán kívüli illetékes szervekkel (gyámhatóság, szociális osztály stb.) állandó kapcsolatot tart.

Ügyel arra, hogy a veszélyeztetett tanulók a diákotthoni, illetve menzai ellátáskor a szociális támogatások odaítélésében előnyben részesüljenek.

A kollégium teljes nevelőtestülete részét képezi a gyermekvédelmi jelzőrendszernek. A nevelőtestület minden tagja köteles az esetlegesen a gyereket veszélyeztető körülmény megszüntetésére, illetve annak a gyermekvédelmi szerv felé való jelzésére.

Kollégiumunk intézményes információs rendszert működtet, melyen keresztül a nevelőtanárok jelzési kötelezettségüknek eleget tesznek. Az információs kapcsolat kiterjed az osztályfőnökökre, a szülőkre, a gyermekvédelmi intézményekre (gyermekjóléti szolgálatok), szükség esetén a házi- és szakorvosra, a gyámhatóságra, a lakhely szerint illetékes jegyzőre.

Beilleszkedési-, magatartási-, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekekkel való foglalkozás

Pedagógusaink fokozott figyelmet fordítanak a visszahúzódó, csendes diákokra. Töreksenek a diákkal való bizalmi kapcsolat kiépítésére, mellyel felszínre hozhatók az eredők és egyénre szabott program dolgozható ki a gyermek problémájának kezelésére. Abban az esetben, ha a gyermek problémái pedagógiai módszerekkel elégségesen nem kezelhetők külső szakembert vonunk be. (pszichológus, pszichiáter, stb.).

Társadalmi kapcsolatok

Intézményünk társadalmi kapcsolata széles körű és aktív részesei vagyunk a város kulturális életének. Iskolánk számos olyan városi, és országos rendezvényen vesz részt, ahol a képzőművész diákok dekorálnak a táncművész diákok pedig előadnak.

Iskolánk jó munkakapcsolatban áll a Kiwanis Club Győr, Győri Balett, Győri Nemzeti Színház, Vaskakas Bábszínház, Gyermek Ház, Városi Könyvtár, Városi Múzeumok, Civil szervezetekkel is pl. Jól-lét Alapítvány, Sziget Droginf. Alapítvány, Mediawave, akik segítik az iskola munkáját.

Az Gyermekjóléti Szolgálat és iskolánk között rendszeres a kapcsolat, kölcsönös a tájékoztatás. A védőnő együttműködik az iskolaorvossal a szűrővizsgálatokon, felvilágosító tevékenységével segíti az osztályfőnökök munkáját. Alkalmi együttműködés jellemzi a családsegítővel.

Az ÁNTSZ a kortársképzések szervezésével, lebonyolításával, valamint a pedagógusok számára rendezett önismereti tréningek vezetésével segíti iskolánk munkáját. A megyei és városi rendőrkapitánysággal szoros a kapcsolatunk. A rendőrség alkalmazottai bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági tájékoztatást nyújtanak a diákjainknak, és drogmegelőzés céljából ismeretterjesztő előadásokat tartanak.

Szülőkkel való kapcsolattartás

Tájékoztatjuk a gyermekeket, a szülőket a gyermekek jogairól, a gyermekek jólété érdekében működő szervezetekről, szolgáltatásokról, azok elérhetőségéről. A szülők irányába fontosnak tartjuk az együttműködés, a szemléletformálást, tanácsadást, családlátogatást (esetenként) a szülői értekezleten, fórumokon való aktív közreműködést és előadások szervezését.

Infrastruktúra

Az épületek vizesblokkjai és külső állagának részbeni felújítása folyamatban van. Iskolánk termei általában szűkek, ami a technika és informatika tárgyak esetében problémát okoz ezért csoportbontásban valósítható meg. Hiányzik a nyelvi labor, ami az idegennyelv tanításánál hátrányt jelent. Nincs logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba.

Kollégiumunk jelen állapotában a kötelező minimum feltételekkel rendelkezik.

Az EU-s pályázati forrással várhatóan teljes körű lesz iskolánk akadálymentesítése.

Az intézményünkben a személyi feltételek a törvény szerint biztosítottak.

Pedagógusaink közül 3 fő (5,7%) vett részt olyan jellegű módszertani képzéseken, amelyek az esélyegyenlőséget szolgálják. Két fő az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezésen képzésen, míg egy fő drámapedagógiai képzésen vett részt.

Az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében tantestületünk hitvallása a differenciált képességfejlesztés, az egyéni törődés, a lemaradók felzárkóztató foglalkozásokon való fejlesztése. Intézményünk fő nevelési célkitűzése a gyermek személyiségének, tehetségének kibontakoztatása az egyéni bánásmód elve alapján.

Az 1-4. évfolyamon két differenciáló pedagógus segíti a lemaradók felzárkóztatását. Felsőbb évfolyamokon gyógypedagógus segíti a sajátos nevelési igényű tanulókat, egyéni fejlesztési terv alapján.

Kollégiumi nevelőtanáraink szakjuknak megfelelő differenciált és fejlesztő foglalkozásokat tartanak, valamint szakjuknak, érdeklődési körüknek megfelelő szakköri foglalkozásokat vezetnek.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása során a tanulók szociális körülményeinek orvoslására megfelelő tevékenységeket, intézkedéseket hajtunk végre.

Iskolánk pedagógiai munkájának alapvetése, hogy senkit nem érhet hátrányos megkülönböztetés bőrszíne, vallása, nemzeti, vagy etnikai hovatartozása vagy egyéb identitása miatt. Az ifjúságvédelem iskolánk pedagógiai tevékenységének szerves része, melyet az osztályfőnöki munkaközösség vezető irányításával az osztályfőnökök, illetve az intézmény dolgozóinak együttes feladata.

Társadalmi kapcsolataink széles körűek. Az Gyermejjóléti Szolgálattal rendszeres a kapcsolatunk. A védőnő együttműködik az iskolaorvossal a szűrővizsgálatokon, felvilágosító tevékenységével segíti az osztályfőnökök munkáját.

2.15 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Az értékelés az ellenőrzés tapasztalataira épít és mindig azt követi.

Az értékelés formái

Az 1-4. évfolyam értékelése

A szöveges értékelésnél alkalmazott alapelveink:

- az értékelés legyen világosan érthető a tanulók és a szülők számára is;
- biztosítson sikert és optimális tanulást minden gyermek számára;
- hangsúlyozza a tanulás fontosságát;
- legyen az oktatás, nevelés folyamatos része;
- adjon információt az oktatásról, mutassa meg, mit és hogyan tanítunk;
- ne csak a kognitív, hanem az emocionális és szociális fejlődést is mutassa;

- emelje ki az egyes tanulók erősségeit, mutassa meg, hogy a gyermek önmagához képest mennyit fejlődött;

- az értékelés és a minősítés az alapos, írásban rögzített pedagógiai megfigyeléseket, a tanulók szóbeli és írásbeli megnyilvánulásait, a mérések eredményét tükrözze!

Az első-negyedik évfolyam értékelési és minősítési rendszere

Az érvényben lévő oktatási törvény szerint az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelés és minősítés van.

A második évfolyamon az első félévben a szöveges értékelés mellé / és nem helyette/ érdemjegy is adható.

Magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből: írásbeli témazáró és félévi, év végi méréseknél a következő határokat alkalmazzuk:

95 – 100 %	Kiválóan teljesít
80 – 94 %	Jól teljesít
65 - 79 %	Megfelelően teljesít
50 - 64 %	Gyengén teljesít
0 – 49 %	Nem megfelelően teljesít, felzárkóztatásra szorul

Környezetismeret:

91- 100 %	Kiválóan teljesít
80 – 90%	Jól teljesít
65 – 79 %	Megfelelően teljesít
50 – 64 %	Gyengén teljesít
0 – 49%	Nem megfelelően teljesít, felzárkóztatásra szorul

A második évfolyamon a második félévben és 3-4. osztályban jeggyel történik az osztályzás.

Magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv esetén: témazárók és a félévi, év végi felméréseknél alkalmazott határok:

95 - 100%	5
80 - 94%	4
65 - 79%	3
50 - 64%	2
0 - 49%	1

Környezetismeret:

91-100%	5
80- 90%	4
65-79%	3
50-64%	2
0 -49%	1

A feladatok nehézsége, az osztály összetétele és más pedagógiai indok alapján a tanító ettől néha eltérhet.

Az osztálytanító az írásbeli munkáknál pl. írásbeli feleletnél, másolásnál, tollbamondásnál, emlékezetből írásnál, s egyéb nem említett esetekben önállóan dönthet az érdemjegyről.

A szóbeli felelet, beszámoló, gyakorlati feladat, házi feladat, projektmunka, órai munka, szorgalmi feladat értékelése és osztályozása a tanító hatáskörébe tartozik.

Valamennyi tantárgynál a továbbhaladás feltétele, hogy az év végi felmérés elérje az 50%-ot.

Az osztályfőnök a tanév első szülői értekezletén tájékoztatja a szülőket az alkalmazott értékelési eljárásról.

A második-negyedik évfolyam végén:

- jeles,
- jó,
- közepes,
- elégséges,
- elégtelen a tantárgyi minősítés.

A magatartás és a szorgalom minősítése megegyezik az iskola többi évfolyamával.

Magatartás: példás, jó, változó, rossz;

Szorgalom: példás, jó, változó, hanyag;

A szülők rendszeres szóbeli tájékoztatásának hagyományos fóruma a fogadóóra és a szülői értekezlet.

A gimnasztika (1-3. évfolyam); balett előkészítő (4. évfolyam), néptánc tantárgyak értékelési szempontsora:

- anyagtudás szintje,
- kitartó egyenletes munka,
- koncentrációs készség,
- hibák gyors javításának készsége,
- órai munka,
- a mozgás művészi minősége (esztétikum, muzikalitás, dinamika)
- alakmegőrzés

A napi kapcsolattartást, tájékoztatást az osztályfőnök végzi, így annak tartalmát és formáját is ő határozza meg.

Így biztosítható az első négy évfolyamon az egységes követelményrendszer és arculat, de teret kaphat a pedagógus egyénisége is.

A félévi és év végi mérésen túl mérni lehet egyes tantárgyaknál a témakörök elsajátításának mértékét is. Ebben szakaszban (3-4. évfolyam) a tanuló félévkor és év végén önértékelést készíthet, amelyet a tanító felhasználhat a tanuló értékeléséhez, de nem őriz meg.

A diákok munkájának legfontosabb mérőeszköze az osztályozási rendszer.

A félévi osztályzás az első félévben, míg az év végi a teljes tanévben végzett munkát tükrözi. A félévi és az év végi érdemjegyeket a szaktanár határozza meg.

Indokolt esetben az évközi érdemjegyek számtani átlagától eltérő érdemjegyet is meghatározhat a szaktanár.

A magatartás és szorgalom jegyeket az alábbiak szerint értékeljük:

- magatartás: példás, jó, változó, rossz
- szorgalom: példás, jó, változó, hanyag

Magatartás:

Példás:

- ha önálló véleménynyilvánítása, vitakultúrája példamutató
- fegyelme példaértékű
- figyelembe veszi a közösség érdekeit
- ismeri és betartja a társas lét normáit
- társai előtt pozitív példa

Jó:

- fegyelme jó, betartja a Házirendet
- a közösségben nem kezdeményező, de a munkában részt vesz
- nincs írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetése

Változó:

- a közösség szabályait többször megsérti

- időnként tiszteletlen, esetenként durva
- önfegyelme nem stabil
- a Házirend fontosabb szabályait betartja
- van írásbeli osztályfőnöki, szaktanári vagy igazgatói figyelmeztetése

Rossz:

- tanórai és iskolai veselkedése zavaró
- nem vesz részt az osztály életében
- a Házirendet többször megsérti
- a közösségi normákat nem tartja be
- szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetésesei vannak

Szorgalom

Példás:

- képességeihez mértén kimagaslóan teljesít
- érdeklődő, igényli a tudás megszerzését
- munkatempója állandó, mindig felkészült
- feladatait rendszeresen, példásan elkészíti

Jó:

- képességeihez mértén jól teljesít
- önálló, munkájában rendszeres, megbízható
- tanulmányi munkája egyenletes
- a tanórákon aktív, felszerelése hiánytalan

Változó:

- munkavégzése nem rendszeres
- többször figyelmetlen, pontatlan
- felszerelése esetenként hiányos
- ismeretszerzése önállótlan, állandó ellenőrzésre szorul
- a tanórákon általában passzív

Hanyag:

- munkája megbízhatatlan, pontatlan
- feladatait sokszor nem végzi el
- nincs készítése a tudás megszerzésére
- felszerelése hiányos
- a tanórán csak felszólításra dolgozik
- nem veszi igénybe a segítséget (korrepetálás stb.)
- két vagy több tárgyból elégtelenre teljesít

Jutalmazások

Kiemelkedő tevékenységért az iskolánk tanulói, közösségei és csoportjai jutalmazásokban részesülhetnek.

A végzett kiemelkedő munka általában tanévenként kerül jutalmazásra.

A jutalmazások formái:

- osztályfőnöki, tanítói dicséret: odaítéléséről az osztályfőnök, tanító dönt, adható több dicséret alapján, vagy egyszeri közösségi munkáért;
- szaktanári dicséret: odaítélését a szaktanár határozza meg. Adható az adott tantárgyban elért versenyeredményekért, kutató-, vagy sorozatos gyűjtőmunkáért és folyamatos kiemelkedő tanulmányi munkáért, szakmai, szakköri, stb. munkáért;
- igazgatói dicséret: tanulmányi városi 1-3., megyei 1-5., országos 1-10. versenyen elért helyezetteknek, valamint minden más esetben, amikor a tanuló kiemelkedő teljesítmény nyújt.
- tantestületi dicséret: a tantestület szavazata alapján tanév végén adható.
- Aranykönyv

A jutalmak formái:

- könyvjutalom,
- tárgyjutalom,
- oklevél.

Az osztályfőnök javaslata alapján a tantestület dönt a fenti jutalmak odaítéléséről az alábbi érdemekért:

- kiemelkedő tanulmányi eredmény
- példamutató szorgalom
- versenyeken, pályázatokon való eredményes részvétel
- az iskola érdekében végzett tevékenység
- kiemelkedő sporttevékenység

2.16 További elvek

Iskolánk művészeti szakmai vizsgára készít fel, ezért a tanuló tanítási napokon köteles részt venni a művészeti próbákon, előadásokon, illetve kiállításokon. Az emelt szintű oktatás megvalósulásához, valamint az SZVK –ban megjelölt tananyagtartalom elsajátításához elengedhetetlen a motivált tanulói magatartás, a szakmai alázat és folyamatos gyakorlás. Lehetőségeket biztosítunk tanórán, ill. iskolán kívüli tehetségfejlesztésre:

- országos és nemzetközi versenyeken való részvétel
- kiállításokon való részvétel
- fellépés színházi körülmények között.
- szakmai tanulmányi kirándulás